

बागमती गाउँपालिका

क्षमता विकास योजना

(२०७९/०८० - २०८१/०८२)

Capacity Development Plan

(2079/080 - 2081/082)

बागमती गाउँपालिका

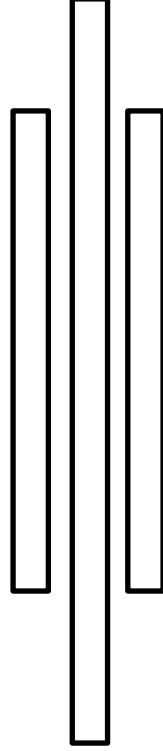
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

मकवानपुर

बागमति प्रदेश, नेपाल

२०७९

बागमती गाउँपालिका क्षमता विकास योजना Capacity Development Plan

बागमती गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

फोन नं: ९८५५०८८४६६

ईमेल: bagmatimun.makwanpur@gmail.com

प्राविधिक सहयोग : प्रदेश सरकार, बागमती प्रदेश, मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, प्रदेश सुशासन केन्द्र, जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल

प्रामर्शदाता : आर.आई.एम.सी. - ईकोकोड नेपाल - जिईएस, जे.भि.
गौमुखी इंजिनियरीङ्ग सर्भिसेस् प्रा. लि. सानेपा - २, ललितपुर, नेपाल
फोन नं: ०१ - ५९०५००५ र ९८०११०४४४५
ईमेल: gaumukhiengineering@gmail.com

विषय सूचि

विषय शीर्षक	पाना नं.
परिच्छेद : १- परिचय	
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ बागमती गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	२
१.३ क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता र औचित्य	३
१.४ क्षमता विकास योजना तर्जुमा विधी र प्रकृया	४
१.५ क्षमता विकास योजनाका सिमाहरु	५
१.६ कार्यकारी सारांश	६#७
परिच्छेद : २ गाउँपालिकाको क्षमता विकास नीति तथा कार्यनीति	
२.१ क्षमता विकासका लागि बागमती गाउँपालिकाले अंगिकार गरेका नीतिहरु	८
२.३ क्षमता विकासका लागि विगत तीन वर्षमा गरेको बजेट विनियोजन	९
२.४ क्षमता विकासका लागि संचालित कार्यक्रमहरु	९
परिच्छेद : ३ गाउँपालिकाको विद्यमान मानव तथा संस्थागत अवस्था	
३.१ बागमती गाउँपालिकाको विद्यमान मानव संसाधनको अवस्था	१०
३.२ बागमती गाउँपालिकाको संस्थागत विकासको अवस्था	११
३.३ बागमती गाउँपालिकाको कार्यालय पुर्वाधार तथा कार्यालय उपकरणको अवस्था	१२
३.४ बागमती गाउँपालिकाको विद्यमान अवस्था र अपेक्षित अवस्था बीचको अन्तराल	१२
परिच्छेद : ४ गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य	१३#१५
४.१ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य	१६
४.२ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको उद्देश्य	१६
४.३ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको अपेक्षित नतिजाहरु	१७
परिच्छेद : ५ गाउँपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण	
५.१ जनप्रतिनिधी स्तर	१८#१९
५.२ समिति तथा उप समिति गठन, परिचालन र कृयाशिलता	२०
५.३ कर्मचारी स्तर	२१#२३
५.४ विषय क्षेत्र अनुसार संस्थागत स्वमुल्यांकनमा कमजोर देखिएका क्षेत्रहरुको विश्लेषण	२४#२९
५.५ संविधान प्रदत्त अधिकार र कार्यसम्पादन अवस्थाको संक्षिप्त विश्लेषण	३०
परिच्छेद : ६ गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाका प्राथमिकताहरु	
६.१ जनप्रतिनिधी स्तर	३१
६.२ समिति तथा उप समिति	३२
६.३ महाशाखा, शाखा, उपशाखा तथा ईकाइ	३२
६.४ कर्मचारी स्तर	३३
परिच्छेद : ७ गाउँपालिकाको त्रीवर्षिय क्षमता विकास योजना (लक्ष्य , नतिजा र श्रोत)	
७.१ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास नीति	३४
७.२ जनप्रतिनिधीहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३५
७.३ कर्मचारीहरुका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३६#३७
७.४ संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु	३८#३९
परिच्छेद : ८ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन	
८.१ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन जिम्मेवारी तालिका	४०#४१
परिच्छेद : ९ अनुगमन तथा मुल्यांकन	
९.१ क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन प्रकृया र जिम्मेवारी	४१#४२
९.२ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन वाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल	४३#४४
परिच्छेद : १० अनुसुचिहरु	

सारंश शब्दको पुर्ण रुप :

CBS	=	Central Bureau of Statistics
NPSAS	=	Nepal Public Sector Accounting Standards
SuTRA	=	Sub-national Treasury Regulatory Application
आ.व.	=	आर्थिक वर्ष
कि.मि.	=	किलो मिटर
गा.बि.स.	=	गाउँ विकास समिति
गा.पा.	=	नगरपालिका
प्र.अ.	=	प्रधानाध्यापक
अ.बा.क.स.	=	अवशर, बाधा/चुनौती, कमजोरी र सबल
गै.स.स.	=	गैर सरकारी संस्था
मि.	=	मिटर
वि.सं.	=	विक्रम सम्वत
रु.	=	नेपाली रुपैयाँ

परिच्छेद : १-परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ ले संघीय गणतन्त्र नेपालमा संघीय, प्रदेश र स्थानीय गरी तीन तहको सरकारको व्यवस्था गरेको छ। स्थानीय सरकार नागरिकको निकटमा रहेर संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले तोकेका अधिकारहरूको प्रयोग गर्दै स्थानीय जनतालाई छिटो, छरितो, सरल, पारदर्शी र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गरी लोकतन्त्रका लाभहरूलाई नागरिकहरूमा प्रत्याभूत गराउने गहन जिम्मेवारी लिएको सरकार हो। राष्ट्रिय योजनाले लिएको लक्ष्य तथा राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरूको कार्यान्वयन गर्दै सुखी र सम्बृद्ध नेपाल निर्माण गर्न र सामाजिक न्याय स्थापित गरी समतामूलक समाज निर्माण गर्ने अभिभारा भएको स्थानीय सरकारले आफ्नो कार्य सम्पादन स्तरमा सुधार गर्दै सेवा प्रवाहलाई अझ प्रभावकारी र जनमूख बनाउनु आजको प्रमुख आवश्यकता रहेको देखिन्छ।

हाल स्थानीय सरकारहरूले नेपालको संविधान-२०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन- २०७४ र विभिन्न राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरू र राष्ट्रिय तथा स्थानीय योजनाको आधारमा सम्पादन गर्नु पर्ने नियमित कार्यहरू सम्पादन स्तर र अवस्थाको अध्ययनबाट स्थानीय तहमा कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको **व्यक्तिगत क्षमता** (ज्ञान, सीप, दक्षता, प्रवृत्ति), **संस्थागत क्षमता** र **विधि/प्रणालीगत क्षमता**मा विकास गर्दै जानुपर्ने देखिएको छ। संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन र वित्तीय सुशासन जोखिम स्वमूल्यांकनको नतिजाबाट यसको थप पुष्टि भएको छ।

स्थानीय तहहरूको समग्र क्षमताको उपरोक्त अवस्थालाई संबोधन गर्ने गरि, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले तयार गरेको नगर/गाउँपालिकामाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७६ को आधारमा यस बागमती गाउँपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको **व्यक्तिगत क्षमता** (ज्ञान, सीप, दक्षता, प्रवृत्ति), **संस्थागत क्षमता** र **विधि/प्रणालीगत क्षमता**को लेखाजोखा गरी बर्तमान अवस्थाको जगमा टेकेर अगामी तीन वर्षका लागि तत् तत् विषय क्षेत्र, कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको **व्यक्तिगत विकास**, **संस्थागत विकास** र **विधि/प्रणालीगत विकास**को साथै संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन र वित्तीय सुशासन जोखिम स्वमूल्यांकनबाट कमजोर देखिएका सूचकहरूको क्षेत्रमा समेत क्रमशः सुधार गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो बागमती गाउँपालिकाको **क्षमता विकास योजना** तर्जुमा गर्न लागिएको हो।

यो क्षमता विकास योजना निर्माणको क्रममा आपूर्ति (Supply Driven) तथा मागमा (Demand Driven) आधारित क्षमता विकासको अवधारणा अबलम्बन गरिएको छ। बागमती गाउँपालिकाले आफ्ना नागरिकहरूलाई प्रवाह गर्ने सार्वजनिक सेवा तथा सुविधाहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिकाको क्षमतामा अभिवृद्धि गर्ने कार्यमा आपूर्तिमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू लक्षित रहेका छन् भने मागमा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू गाउँपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूको क्षमताको अन्तराललाई सम्बोधन गर्न तर्फ केन्द्रित रहेका छन्।

१.२ बागमती गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

१.२.१ ऐतिहासिक पक्ष र नामाकरण

बागमती गाउँपालिका, बागमती प्रदेश अन्तरगत मकवानपुर जिल्लामा रहेको छ। राज्यको पुनरसंरचनाको क्रममा मकवानपुर जिल्लाका तत्कालिन तिन गाउँ विकास समितिहरू (बेतेनी, फापरवारी र राईगाउँ) लाई समेटेर यो बागमती गाउँपालिका गठन गरिएको हो। यस गाउँपालिकामा आदिवासी जनजातिको रूपमा रहेका राई (देवास) जातिहरू दक्षिण पूर्वी बागमती नदी किनारको आसपास तीन चार सय वर्ष अघिदेखि नै बसोबास गर्ने गरेको र फापरवारी गाविस वडा नं. १ भुरभुरे उनीहरूको राजधानी रहेको बताइन्छ। त्यसैगरी बेतेनी गाविसमा तामाङ्ग जातिहरूको घिसिङ्ग राजाको दरबार थियो भन्ने मान्यतालाई हाल यस गाउँपालिकामा रहेको तामाङ्ग जातिहरूको बाहुल्यताले पुष्टि गरेको छ।

यस गाउँपालिकाको नामकरण पवित्र बागमती नदीको नामबाट रहन गएको हो भन्ने भनाई रहेको छ। अर्को कारण, प्राचीनकालमा मात्री शक्ति वा देवी शक्तिलाई आदि-देव मान्ने परम्परा अनुसार “बाग देवी” को महिमा, गान वा भक्तिभाव स्वरूप बागमती नाम रहनगएको हुनसक्दछ।

१.२.२ भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना

बागमती गाउँपालिका मकवानपुर जिल्लाको पूर्वी क्षेत्रमा अवस्थित छ। यसको क्षेत्रफल ३११.७९ वर्ग कि.मि र जनसंख्या ३०४९५, र केन्द्र बागमती-४, भुरभुर रहेको छ। यस गाउँपालिकामा ९ वटा वडा रहेका छन्। बागमती गाउँपालिकाको पूर्वमा सिन्धुली जिल्ला, उत्तरमा ललितपुर र काभ्रे जिल्ला, पश्चिम र दक्षिणमा वकैया गाउँपालिका र रौतहट जिल्ला रहेका छन्। साविक फापरवारी गाविसको कार्यालयलाई यस गाउँपालिकाको केन्द्र मानिएको भएता पनि हाल भुरभुरेबाट कार्य संचालन गरिदै आएको छ।

१.२.३ जातजातिहरू

बागमती गाउँपालिकामा मिश्रित प्रकारको जातीय बसोबास भेटिन्छ। २०६८ को जनगणना र २०७४ को घरघुरी सर्भेक्षण को आधारमा यहाँ तामाङ्ग., मगर र लिम्बु जातिको संख्या बढी छ। सबैभन्दा बढी तामाङ्ग. समुदाय नै रहेको देखिन्छ, जसको संख्या २१४०२ अर्थात् ५३.८ प्रतिशत रहेको छ। यस गाउँपालिकामा पहाडिया ब्राह्मण-छेत्री र तराईको मधेसी समुदायको जनसंख्या ज्यादै न्यून छ। दलित समुदाय मध्ये कामी जातिको जनसंख्या ८ प्रतिशत रहेको छ।

१.२.४ गाउँपालिकाको जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिकामा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कुल ३०४९५ जनसङ्ख्या मध्ये महिला १५८६० र पुरुष १४६३५ रहेका छन्। घरघुरी सर्भेक्षण २०७५ बमोजिम कुल घरघुरी संख्या ६०५८, र कुल जनसंख्या ३९७७९, महिला २००१९ र पुरुष १९७६० रहेको देखिन्छ। हालको यस गाउँपालिकाको औसत परिवार सङ्ख्या ६.५९ रहेको देखिन्छ।

१.२.५ गाउँपालिकाको शैक्षिक अवस्था

यस गाउँपालिकाको साक्षरता दर, जनगणना २०६८ अनुसार ६५.९ प्रतिशत (पुरुष ७५.१५ र महिला ५७.४) रहको थियो। भने २०७५ को सर्भेक्षण बमोजिम साक्षरता दर ७०.४५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यहा ५० वटा सामुदायिक र ३ वटा आधारभुत तहका संस्थागत विद्यालयहरू संचालनमा रहेका छन्। ५ वटा माध्यमिक तहका विद्यालयहरू मध्ये २ वटामा १२ कक्षा सम्म अध्यापन भईरहेको र शैक्षिक सत्र

२०७५ देखि १ वटा मा.वि.ले कक्षा ११ को अनुमति लिइसकेको र फापरवारीमा रहेको जनता मा.वि.मा कक्षा ११ र १२ मा प्राविधिक जे.टि.ए. कक्षा संचालन भैरहेको छ ।

भौतिक पूर्वाधार, संचार, विद्युत र स्वास्थ्य सुविधाहरूका यस गाउँपालिकाका नागरिकहरूको सामान्यतया ठिकै पहुँच रहेको देखिन्छ ।

१.३ क्षमता विकास योजनाको आवश्यकता र औचित्य

ज्ञान, सीप सृजनात्मकता, सकारात्मक धारणा, व्यवहार र प्रतिभा सहितको मानव नै जनशक्ति हो । मानव संसाधनका रूपमा चिनिने जनशक्ति केवल जनशक्ती मात्र नभई विभिन्न संसाधनहरूको परिचालनकर्ता पनि हो । संगठनमा अन्य साधनहरू निर्जीव हुन्छन्, यिनै निर्जीव साधनहरूलाई सजीवताका साथ परिचालन गरि संगठनको लक्ष प्राप्तमा विद्यमान मानव संसाधनको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको तथ्य हामी सबैमा विदित नै छ । कुनै एउटा संस्था वा संगठन क्षमतावान हुनको लागि तहाँ मानवसंसाधनको साथै संस्थागत संरचना र विधि/प्रणालीहरू पनि अपेक्षित हुनुपर्दछ । एउटा संस्था वा संगठनको स्थापना भएसंगै पुर्ण क्षमतावान हुन सक्दैन, समयक्रमसंगै विद्यमान क्षमतामा विकास गर्दै जानुपर्दछ । अपेक्षित क्षमतामा पुग्नको लागि विद्यमान क्षमता र अपेक्षित क्षमता बिचको अन्तराल (GAP) पहिचान हुनुपर्दछ र सो क्षमता अन्तराल (GAP) परिपूर्ति गरि अपेक्षित क्षमता हासिल गर्नका लागि निश्चित अविधिको क्षमता विकास योजना निर्माण र त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको आवश्यकता पर्दछ ।

यस बागमती गाउँपालिकालाई स्थानीय सरकारको रूपमा संविधान र ऐनद्वारा प्रदत्त अधिकार भित्र रहेर स्थानीय स्तरमा आवश्यकता बमोजिमको नीति, योजना तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माण, आर्थिक तथा सामाजिक विकास, खर्चको मितव्ययीता तथा पारदर्शिता, नागरिक प्रति उत्तरदायी र जवाफदेहि साशन प्रणालीको स्थापना र विकासको लागि यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको विश्लेषण र पहिचान गरि तद्अनुरूपका त्रिवर्षीय क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूको तर्जुमा र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरि उपरोक्त कार्य जिम्मेवारीहरू कुशलतापूर्वक सम्पादन गर्न सक्षम बनाउनको लागि यस गाउँपालिकाको समग्र क्षमता विकास योजना निर्माण गर्नु आफैमा औचित्यपूर्ण ठहर्दछ ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको संस्थागत स्वमूल्यांकन कार्यविधि अनुसार स्थानीय तहको स्वमूल्यांकन भई कमजोर देखियका कार्य क्षेत्रहरूमा सुधार गर्दै लैजान स्थानीय तहको विद्यमान क्षमताको क्रमिक विकासमा उचित सहयोग गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

नेपालमा संघीय संरचनाको स्थापना पछि संघ र प्रदेश सरकारको तर्फबाट स्थानीय सरकारको क्षमता विकासका लागि केहि प्रयासहरू भएता पनि, स्थानीय सरकारकै अग्रसरता र सहभागितामा व्यवस्थित र योजनाबद्ध प्रयासहरू भएको पाइदैन । स्थानीय स्तरमा व्यवस्थित र योजनाबद्ध क्षमता विकास रणनीतिको अभावमा विगतमा संघ र प्रदेशको सहयोगमा संचालित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूको प्रभावकारीता र स्थानीय तहको अपनत्वमा पनि कमी कमजोरी अनुभव गरिएको छ । तसर्थ स्थानीय सरकारको आफ्नै अग्रसरता र सहभागितामा वास्तविक क्षमता विकास योजनाको निर्माण र यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन आजको टड्कारो आवश्यकता हो भन्दा कसैको विमति नहोला । यसले स्थानीय तहहरूको संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ र वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्यांकन कार्यविधि २०७८ ले कल्पना गरेको पुर्ण क्षमतालाई साकार बनाउन सहयोग पुऱ्याउने नै छ ।

क्षमता विकास योजना तर्जुमा, स्वीकृत र कार्यान्वयनको मुख्य औचित्य भनेको स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहको गुणस्तरमा सुधार गर्नु नै हो । गाउँपालिकाले प्रवाह गर्नु पर्ने सेवाहरु मुख्यतः संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेखित एकल अधिकारका क्षेत्रहरुमा हालको सेवा प्रवाहको अवस्थालाई मनन गरी आगामी दिनमा समग्र सेवा प्रवाहलाई प्रविधियुक्त, जनमैत्री, उत्तरदायी, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउने ध्येयका साथ प्रमुख सरोकारवालाहरुको प्रत्यक्ष संलग्नतामा यो बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना-२०७९ तर्जुमा गरिएको हो ।

१.४ क्षमता विकास योजना तर्जुमा विधी र प्रकृया

यस बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमका विधि र प्रकृयाहरुको अबलम्बन गरिएको छ ।

- * क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धमा गाउँपालिका अन्तरगतका प्रमुख सरोकारवालाहरु: निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत सहित शाखा प्रमुखहरु, गाउँपालिका अन्तर्गतका कर्मचारी र वडा सचिवहरुसंग छलफल तथा परामर्श ।
- * गाउँपालिका सम्बद्ध सबै पक्षहरु (जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र वडा कार्यालय) को प्रत्यक्ष सहभागितामा क्षमता विकास संग सम्बन्धीत रहेर विद्यमान क्षमताको अवस्था र अपेक्षित क्षमता विचको रिक्तताको सम्बन्धमा स्व-मूल्यांकन लेखाजोखा र स्व-महशुसिकरण गर्ने गराउने ।
- * स्थानीय तहको मानव संसाधन संरचना, निर्वाचित जनप्रतिनिधि: प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष र वडा सदस्य, ऐन बमोजिमका समितिहरु र विभिन्न तह र विषयगत कर्मचारीहरुको कार्यविवरणमा आधारित भई क्षमताको अन्तराल र आवश्यकता पहिचान गर्ने । यसका लागि स्थानीय तहले गरेको संस्थागत स्व-मूल्यांकन (LISA) र वित्तीय सुशासन जोखिम स्व-मूल्यांकन लाई समेत प्रमुख आधार बनाइएको ।
- * यस गाउँपालिकामा पहिचान भएका मानव संसाधन विकास, संस्थागत विकास तथा विधि/प्रणालीको विकास अन्तरगतका कार्यक्रमहरुलाई समेटेर प्राथमिकताक्रम अनुसार पहिलो, दोश्रो र तेश्रो बर्ष उल्लेख गरेर त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजनामा समावेश गरिएको ।
- * यस गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना अनुसार गाउँपालिका र विभिन्न निकायहरु (संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, प्रदेश सुशान केन्द्र, विकास साभेदार) बाट प्राप्त हुने सम्भावित योगदानको लेखाजोखा गरि ३ बर्षको क्षमता विकास कार्यक्रम र स्रोतको अनुमान गरिएको ।
- * क्षमता विकास योजना तर्जुमाको सिलसिलामा चेकलिस्ट तथा प्रश्नावली प्रयोग गरि गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुसंग प्रत्यक्ष भेटघाट, टेलिफोन, इमेल, लगायतका माध्यमबाट छलफल, परामर्श, अन्तर्क्रिया एवं अवलोकन र विद्यमान दस्तावेजहरुको अध्ययन जस्ता सहकार्यात्मक विधिहरु अपनाइएको ।
- * यस गाउँपालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको बर्तमान क्षमताको बिप्लेशन र पहिचान गरि उनीहरुले नियमित सम्पादन गर्ने बिषय क्षेत्रहरुको कार्य सम्पादनमा देखिएको क्षमता अन्तरालको एकिन गरि सो को जगमा क्षमता विकासका आवश्यकताहरु पहिचान गरिएको र आवश्यक बिषयगत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुको प्राथमिकता क्रम, समय र स्रोत समेतको आंकलन गरी यस गाउँपालिकाको प्रारम्भिक त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना तयार गरिएको ।
- * प्रारम्भिक त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना बागमती गाउँपालिका र प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती प्रदेशमा पेश गरि तहाँबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरुलाई समेटेर योजनालाई अन्तिम रूप दिइएको ।

१.५ क्षमता विकास योजना तर्जुमाका सिमाहरु

क्षमता विकास योजना तर्जुमा प्रक्रियाको लागि बागमती गाउँपालिका पुग्दा स्थानीय तह निर्वाचनको चहलपहल सुरु भैसकेको थियो । चुनावी वातावरणकै कारण गाउँपालिकामा आयोजना गरिएको कार्यशाला गोष्ठीमा केही निर्वाचित पदाधिकारीहरूको मात्र उपस्थिति रहेता पनि समग्र उपस्थिति प्रतिनिधिमूलक नै रह्यो । कर्मचारीहरूको उपस्थिति भने उल्लेख्य थियो । छलफल कार्यशाला, संस्थागत अवस्था (अ.बा.क.स./SWOT) विश्लेषण, व्यक्तिगत भेटघाट तथा आवश्यक दस्तावेजहरूको संकलन र अध्ययनबाट योजना तर्जुमाकालागि तोकिएका आवश्यक सबै प्रक्रियाहरू पूरा गरिएको छ । उपरोक्त प्रकृयाबाट मानवसंसाधन, संस्थागत क्षमता र विधि/प्रणालीगत क्षमता न्यूनताको एकिन गरि आवश्यक क्षमता विकास क्रियाकलापहरूको पहिचान गरिएको छ ।

यद्यपि, यस बागमती गाउँपालिकाको त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना निर्माणको सिलशिलामा देहाएका केहि सिमाहरूको धेरै थोर प्रभाव क्षमता विकास योजना रहने महशुस गरिएको छ ।

- ≈ कार्यशर्त अनुसार योजना तर्जुमाको लागि गाउँपालिका तहमा गरिनु पर्ने कार्यहरूमा स्थानीय तहको निर्वाचनका कारण निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको सिमित सहभागिता र योगदान रहेको ।
- ≈ स्थानीय तहको निर्वाचनकै कारण गाउँपालिकामा कार्यरत सबै कर्मचारीहरूको अपेक्षित समय, सहभागिता र योगदान हुन नसकेको ।
- ≈ यो क्षमता विकास योजना गाउँपालिकाका केही जनप्रतिनिधिहरू तथा अलि बढि कर्मचारीहरूसँग गरिएको छलफल र अन्तरकृयाको आधारमा तयार पारिएकोले योजनामा समूहगत स्वार्थले प्रभाव पारेको हुनसक्दछ ।
- ≈ यो क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोत र साधन विभिन्न निकायबाट प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएकोले सो को विनियोजन र उपलब्धताको सुनिश्चितता नरहेको ।
- ≈ क्षमता विकास योजनाको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूमा संस्थागत विकास अन्तरगत कार्यालय पूर्वाधार र संरचनागत विकासका कार्यक्रमहरू समावेश गरिएको छैन ।

१.६ कार्यकारी सारांश

नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय तहको क्षमता विकास दिग्दर्शन २०७६, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा तर्जुमा गरेको नीति, निर्देशिका र मार्गदर्शनका आधारमा गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेवीका, समुदाय, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालय समेतको मानव संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणालीको समग्र क्षमता विकास गरी प्रभावकारी सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धन मार्फत आम नागरिकका विकास र सबृद्धिका आकांक्षा पूरा गर्न सकिने विश्वासका साथ प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती प्रदेशको आर्थिक सहयोग, RIMC, ECoCoDe Nepal, GES (JV) को प्राविधिक सहयोग र सहजीकरणमा यस बागमती गाउँपालिकाको त्रिबर्षीय (०७९।०८०-०८१।०८२) क्षमता विकास योजना तयार गरिएको छ।

योजना तर्जुमाको लागि यस गाउँपालिकामा मिति : १३ र १४ बैशाख ०७९ मा सम्पन्न सहभागितामूलक कार्यशाला र अन्य छलफलमा गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्ष लगायत जम्मा ३५ जनाको सहभागिता रहेको थियो। सहभागिहरूको सारांश विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका नं.-१, छलफलमा सहभागिहरूको विवरण :

जम्मा सहभागि संख्या	लिंग			जातजाती		
	महिला	पुरुष	अन्य	दलित	जनजाती	अन्य
35	8	27	0	0	14	21

सहभागिहरूको विस्तृत विवरण अनुसूचि-१ मा हेर्न सकिने छ।

गाउँपालिका र यसका प्रमुख सरोकारवालाहरूको मानव संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणालीगत क्षमता अभिवृद्धि मार्फत विकास व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक वस्तु तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय र पारदर्शी बनाउन सहयोग गर्नु यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ।

१. गाउँपालिका र यसका प्रमुख सरोकारवालाहरूको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार ल्याउने, २. क्षमता विकासका क्याकलाप, आवश्यक स्रोत साधनहरूको एकीन र परिपूर्तिका लागि आवश्यक मार्ग दर्शन गर्ने र ३. स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा एवम् सुविधामा बहिस्करणमा परेका, अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदाय र पिछडिएको तथा आर्थिक रूपले विपन्न वर्गको पहुँच वृद्धिमा सहयोग गर्नु यस क्षमता विकास योजनाको उद्देश्यहरू हुन्।

गाउँपालिकाको कार्य सम्पादन स्व-मूल्याङ्कन ०७७।०७८मा जम्मा ३७ अंक प्राप्त गर्दा, संगठन तथा प्रशासनमा-२, सहकार्य र समन्वयमा-२, वातावरण संरक्षण र विपद् व्यवस्थापनमा-२.५, सामाजिक समावेशीकरणमा-३.५, भौतिक पूर्वाधारमा-४.५, र वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापनमा-४ अंक प्राप्त भएबाट क्रमशः कमजोर विषयगत क्षेत्रहरू प्रष्ट भएका छन्। साथै संस्थागत अवस्था विश्लेषण, अध्ययन र अबलोकनबाट पनि उपरोक्त तथ्यलाई नै पुनर्पुष्ट गरेको छ। तसर्थ समग्र गाउँपालिकाको मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास र विधि/प्रणालीको विकासमा टेवा पुग्ने गरि जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति र समुदायको आवश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू तय गरि अतिजरुरी र धेरै महत्वाख्ने कार्यक्रमलाई क्रमशः पहिलो, दोश्रो र तेश्रो प्राथमिकताक्रम तोक्यो सोहि बमोजिम यस योजनामा समावेश गरिएको छ।

उल्लेखित क्षमता न्यूनता र प्राथमिकताका आधारमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको लागि योजनामा राखिएका क्षमता विकासका कार्यक्रम र बजेटको सारांश विवरण यस प्रकार रहेको छ।

तालिका नं.-२, क्षमता विकासका कार्यक्रम र बजेटको सारांस विवरण :

विषयगत क्षेत्रको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
मानव संसाधन विकास	संस्थागत विकास	विधि/प्रणाली विकास	प्रथम (P1)	द्वितीय (P2)	त्रितिय (P3)
३६	८	१४	१६	२१	२१
लक्षित सहभागिको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			कार्यान्वयन वर्ष (आ.ब.) का आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		

जनप्रतिनिधि	कर्मचारी	एकल अधिकार	०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२
१३	२८	१७	१७	१८	२३
कार्यान्वयन वर्षका आधारमा बजेटको विवरण				बजेट व्यहोर्ने निकाय	
०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा रु.	गाउँपालिका	बाह्य
२७,६०,०००	३३,३५,०००	२८,८५,०००	८९,८०,०००	५७,९०,०००	३१,९०,०००

योजनाका कार्यक्रमगत लागतको आधारमा समग्र योजना कार्यान्वयन गर्न तीन वर्षको लागि कूल रु. ८९,८०,०००।- रकम आवश्यक देखिएको छ । सो मध्य रु.५७,९०,०००। ६४% गाउँपालिकाले आफ्नो श्रोतबाट र नपूग बाँकी रकम बाह्य सहयोगि निकायहरुबाट जुटाउने गरि प्रस्ताव गरिएको छ ।

क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनमा गाउँकार्यपालिका, बजेट तर्जुमा समिति, प्रशासन तथा योजना र आर्थिक शाखा र क्षमता विकास समन्वय समितिको प्रमुख भूमिका र जिम्मेवारी रहने छ । योजना कार्यान्वयनमा विस्तृत जिम्मेवारी तालिका **परिच्छेद-८ को ८.१** मा हेर्न सकिनेछ ।

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयन पछि क्षमता विकासका विषयगत क्षेत्र, **मानव संशाधन विकास, संस्थागत विकास र विधि/प्रणालीगत विकास**मा बार्षिक रुपमा प्राप्त हुने प्रतिफलको समेत आंकलन गरिएको छ । जसमा प्रयाप्त पुर्वाधार तथा प्रविधिको प्रयोग सहितको सेवाप्रवाह, संविधान प्रदत्त एकल अधिकारका क्षेत्रको कार्य सम्पादन स्तर र गाउँपालिकाको समग्र कार्यसम्पादन स्व-मूल्यांकन (LISA) मा प्राप्त हुने अंकको बार्षिक बढोत्तरीलाई आधार मानिएको छ । विषय क्षेत्रगत रुपमा बार्षिक प्रतिफलको विवरण **परिच्छेद-९ को ९.२** मा हेर्न सकिनेछ ।

योजनाको कार्यान्वयन भईरहदा त्यसको उद्देश्यगत प्रभावकारीता, विधि र प्रकृयाको सान्दर्भिकता, श्रोत साधनको उपयोगको एकीन गरि कार्यक्रमको गुणस्तर कामय गर्न, नियमित र बार्षिक अनुगमन क्षमता विकास समन्वय समिति र अनुगमन समितिबाट हुनेछ । भने तेश्रो वर्ष पछि तेश्रो पक्षबाट अन्तिम मूल्यांकन गरि उपलब्धि, नतिजा र प्रभावको लेखाजोखा गरिनेछ । क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र **परिच्छेद-९ को ९.१** मा हेर्न सकिनेछ ।

यसप्रकार बागमती गाउँपालिकाको समग्र अपेक्षित क्षमतामा विद्यमान क्षमता राखेर हेर्दा नपुग क्षमता (क्षमता न्यूनता) पहिचान गरिएको थियो । त्यहि न्यून क्षमतालाई परिपूर्ति गरि अपेक्षित अवस्था हासिल गर्न त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना निर्माण भएको छ । यस योजनाको पुर्ण अपनत्व बागमती गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुले लिई, योजना अनुरूप आन्तरिक र बाह्य श्रोतको ब्यवस्था र विनियोजन गरि उल्लेखित सबै जिम्मेवार पक्षहरुको कृयाशिलता र आवश्यक ईच्छा शक्ति प्रदर्शन गरि क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट निर्धारित उपलब्धि सहितको समग्र लक्ष प्राप्तहुने अपेक्षा गरिएको छ ।

परिच्छेद : २ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास नीति तथा कार्यनीति

२.१ क्षमता विकासका लागि बागमती गाउँपालिकाले अंगिकार गरेका नीतिहरू

यस बागमती गाउँपालिकाले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि देहाएका नीतिहरू अंगिकार गरेको छ ।

- * गाउँपालिकामा समग्र मानवीय विकासको अवधारणालाई आत्मसाथ गरिनेछ ।
- * गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता विकास गर्न श्रोत साधनले सम्पन्न प्रविधि मैत्रि र सुचना मैत्रि अवधरण लागु गरिनेछ ।
- * गाउँपालिकामा सहायता कक्षको स्थापना गरि सेवा प्रवाहमा सरलिकृत गरिनेछ ।
- * सेवा प्रवाहमा बिद्युतिय सुचना प्रणाली अबलम्बन गर्दै सफ्टवयरहरू मार्फत तथ्यांकको संकलन, बिप्लेषण र भण्डारण गरिने छ ।
- * प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी शासकीय ब्यवस्थालाई कुशल पारदर्शि र सेवाग्राही मैत्री बनाईनेछ ।
- * लेखा प्रणालीलाई ब्यबस्थित बनाई बेरजु फछ्यौटलाई तदरुकताका साथ अगाडि बढाईनेछ ।
- * गाउँपालिकामा रहेका जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि र कार्यसम्पादन छिटो छरितो बनाउन वृत्ति विकासका अवशरमा जोड दिईनेछ ।
- * कर्मचारीहरूको मनोबल वृद्धि गर्न मूल्यांकङ्कनको वैज्ञानिक आधार तयार गरि उत्कृष्ट कर्मचारी लाई पुरस्कारको ब्यवस्था गरिनेछ ।
- * गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूबाट क्रमश प्रविधि मैत्री अभिलेख ब्यबस्थापन गरिनेछ ।
- * न्यायिक समितिले सम्पादन गर्ने कार्यहरूलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक तालिम तथा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- * वडा वडामा रहेका मेलमिलाप केन्द्रहरूलाई सक्रिय, सक्षम र स्रोतसाधनयूक्त बनाईनेछ ।
- * गाउँपालिकामा कृयाशिल सहकारीहरूको ब्यबस्थापन, सचेतना अभिवृद्धि तथा दर्ता, नबीकरण र खारेजी मार्फत सहकारीको संरक्षण र प्रवर्धन गरिनेछ । साथै आवश्यकता बमोजिम क्षमता विकासमा समेत जोड दिईनेछ ।

२.३ क्षमता विकासका लागि बागमती गाउँपालिकाले विगत ३ वर्षमा गरेको बजेट विनियोजन

बागमती गाउँपालिकाले आफ्नो सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन तथा सुशासन प्रवर्धन, जवाफदेहि र सेवामा गुणस्तरीयता कायम गर्न उपलब्ध जनशक्तिको क्षमता विकासका लागि वार्षिक रूपमा विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजन गरि प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ । बागमती गाउँपालिकाले विगत ३ आर्थिक वर्षहरूमा क्षमता विकासका लागि गरेको बजेटको विनियोजन देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका नं.-३, विगत ३ वर्षमा क्षमता विकासका कार्यक्रमका लागि विनियोजित बजेट र कृयाकलाप

विवरण	आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९	क्षमता विकासका मुख्य कृयाकलापहरू
क्षमता विकासका कार्यक्रमका लागी विनियोजित बजेट	००.००	७,००,०००	१०,००,०००	न्यायिक समिति क्षमता अभिवृद्धि कर्मचारी सीप विकास तथा तालिम

२.४ क्षमता विकासका लागि संचालित कार्यक्रमहरू

यस बागमती गाउँपालिकामा संस्थागत क्षमता विकास तथा मानवसंसाधन विकासका लागि यस गाउँपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा आवश्यक नितिगत व्यवस्था तथा कार्यक्रमगत रूपमा बजेट विनियोजन गरि प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्दै आएको छ । तथापि सुशासन प्रवर्धन र सेवामा गुणस्तरीयता तथा प्रभावकारीता कायम गर्न अभै थुप्रै प्रयत्नहरू गर्न आवश्यक देखिएको छ । यस बागमती गाउँपालिकामा विगत तीन आर्थिक वर्षहरूमा आन्तरिक र बाह्य तवरमा संचालन भएका क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू देहायबमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका नं.-४, (आन्तरिक, गाउँपालिका आफैले संचालन गरेका कार्यक्रमहरू)

आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९
- विवरण प्राप्त नभएको -.....	-न्यायिक समिति क्षमता अभिवृद्धि -कर्मचारी सीप विकास तथा तालिम	-न्यायिक समिति क्षमता अभिवृद्धि -कर्मचारी सीप विकास तथा तालिम

तालिका नं.-५, (बाह्य, अन्य निकायबाट संचालन भएका कार्यक्रमहरू)

आ.व.०७६।०७७	आ.व.०७७।०७८	आ.व.०७८।०७९
- विवरण प्राप्त नभएको -.....	- विवरण प्राप्त नभएको -	- विवरण प्राप्त नभएको -

परिच्छेद : ३ बागमती गाउँपालिकाको विद्यमान मानव संसाधन तथा संस्थागत अवस्था

३.१ बागमती गाउँपालिकामा विद्यमान मानव संसाधनको अवस्था

यस बागमती गाउँपालिकाको सङ्गठनिक संरचना अनुरूपनै कर्मचारीहरू परिचालन हुने र सेवा प्रवाह गर्ने हुँदा गाउँपालिकाको साङ्गठनिक गतिविधिहरूलाई मार्ग निर्देशन गर्न यसको सङ्गठनिक संरचनाले निकै महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । बागमती गाउँपालिकाले आफ्ना दैनिक कार्य संचालन गरि सेवा प्रवाहलाई ब्यबस्थित गर्न तथा गुणस्तरीय बनाउनका लागि सङ्गठनिक ढाँचा स्वीकृत गरी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । आवश्यकता अनुसार गाउँपालिकाको सङ्गठनिक संरचनामा समयसापेक्ष सुधार र परिमार्जन गर्दै, विद्यमान कर्मचारी संरचना भित्रका प्रत्येक शाखा, उपशाखा तथा इकाईहरूको स्पष्ट कार्य जिम्मेवारी र कार्य विवरण तयार गरी लागू गर्नु पर्ने देखिन्छ । यस बागमती गाउँपालिकाको मानव संसाधनको स्वीकृत दरवन्दी र कार्यरत जनशक्तिको विवरण ०९ बैशाख ०७९ मा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका :-६, संगठनात्मक संरचना अनुसार शाखागत रूपमा स्वीकृत दरवन्दी र पदपुर्तीको अवस्था

क्र.स.	संगठनात्मक संरचना अनुसार स्वीकृत दरवन्दी	शाखा	संख्या	पदपुर्तीको अवस्था		कैफियत
				पदपुर्ती	रिक्त	
1	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, रा.प. तृतीय	कार्यपालिका	१	१	०	संघ
2	ईन्जिनियर सातौं	पुर्वाधार	१	१	०	
3	अधिकृत सातौं	शिक्षा	१	१	०	
4	अधिकृत सातौं	लेखा	१	१	०	
5	अधिकृत छैटौं	प्रसाशन	२	२	०	
6		कृषि	०	०	०	
7		पशु	०	०	०	
8	सहायक पाचौं	सबै शाखा/ईकाई	२२	२२	०	
9	सहायक चौथो	सबै शाखा/ईकाई	१५	१५	०	बडा कार्यालयमा कार्यरत समेत
जम्मा			४३	४३	०	

३.२ बागमती गाउँपालिकाको समग्र संस्थागत अवस्थाको अ.बा.क.स.(SWOT) विश्लेषण ।

तालिका :-७, बागमती गाउँपालिकाको समग्र संस्थागत अवस्थाको विश्लेषण

(क) सबल पक्ष (Strength)	(ख) कमजोर पक्ष (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> ⊕ गाउँपालिकामा आवश्यक ऐन, कानून, निर्देशिकाहरूको तयार भई कार्य सम्पादनमा सहजता हुनु । ⊕ न्यायीक समिति मार्फत न्याय निरूपन राम्रो भएको । ⊕ सडक संजाल राम्रो रहेको (मध्य पहाडि लोकमार्ग कान्तिपथ लोकमार्ग । ⊕ विभिन्न समितिहरूको गठन भई आ-आफ्नो कार्य जिम्मेवारीमा क्रियाशिल रहनु । ⊕ ऐलानी जग्गाहरू धेरै रहको हुनु । ⊕ प्रशस्त कृषि कर्म योग्य (तरकारी, पलफुल मत्स्यपालन, पशुपालन) जमिन र वातावरण हुनु । ⊕ आन्तरिक समन्वय र सहकार्य राम्रो हुनु । ⊕ सेवा प्रवाह र शुसान सन्तोषजनक हुनु । ⊕ कर्मचारीहरू विचको समूह भावना र एकता राम्रो रहेको । ⊕ वार्षिक योजना तर्जुमा, नीति तथा कार्यक्रम समयमा तयार र पारित हुनु । ⊕ आय-व्ययको विवरण पारदर्शिक हुनु र कानुनी व्यवस्था बमोजिम सार्वजनिक गरिनु । ⊕ स्वस्थ वातावरण र सरसफाई राम्रो रहेको । ⊕ प्राकृतिक श्रोत साधन (नदीजन्य) को उपलब्धता हुनु । ⊕ सहकारी संस्था मार्फत तरकारी संकलन तथा बजारीकरणको व्यवस्था हुनु । ⊕ गैर-सरकारी संस्थासंगको साभेदारीका प्रभावकारी कार्य हुनु आयआर्जन । ⊕ आधारभुत पूर्वाधारहरूमा गाउँपालिकाका नागरिकको सहज पहुँच हुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनमा जनप्रतिनिधिहरूको ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभव अक्षित नहुनु । ⊕ योजना तर्जुमा र अभिलेख व्यवस्थापन गुणस्तरीय नहुनु । ⊕ योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र प्रतिवेदन व्यवस्थित नहुनु । ⊕ पदाधिकारी र कर्मचारीहरूमा कानून बनाउने ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ दरबन्दी अनुसारको जनशक्तिको व्यवस्था नहुनु । ⊕ वडा कार्यालयहरू दुर्गममा रहेका र सुचना प्रविधिको पहुँच नभएको । ⊕ अधिकांश कर्मचारीहरूमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी हुनु । ⊕ आवधिक योजना र मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार नहुनु, ⊕ जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नहुनु । ⊕ प्रविधिहरूको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित रूपमा नहुनु । ⊕ लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणको व्यवस्था नभएको । ⊕ सहकारीको व्यवस्थापन, परिचालन र अनुगमन प्रभावकारी नभएको । ⊕ आन्तरिक स्रोतको वृद्धि र परिचालन अपेक्षित हुन नसक्नु । ⊕ गाउँपालिका कार्यालयको भौतिक संरचना प्रयाप्त र सेवाग्राहि मैत्रि नहुनु । ⊕ कर्मचारीहरूको विस्तृत कार्य विवरण नहुनु । ⊕ तालिम आवश्यकता पहिचान तथा तालिमका अवशरको कमी रहनु । ⊕ कर्मचारीलाई सेवा प्रवेश तालिमको व्यवस्था नभएको । ⊕ सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य संस्थाको कमी रहेको । ⊕ पर्यटकीय गन्तव्यहरू सिमित हुनुको साथै अपेक्षित प्रर्यटन प्रवर्धन गर्न नसक्नु । ⊕ कृषिकर्ममा आकर्षणको कमी हुनु । ⊕ राजस्व सुधार कार्य योजनामा सम्पत्ति कर संकलन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था नहुनु ।
(ग) अवसर (Opportunity)	(घ) चुनौती (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> ⊕ संघ र प्रदेश सरकारका नमुना ऐन, कानूनको आधारमा गाउँपालिकाले आवश्यक ऐन कानून बनाउन सकिने । ⊕ प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेश मार्फत विभिन्न क्षमता विकास र सुशासन प्रवर्द्धनका अवशरहरू हुनु । ⊕ प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती प्रदेशको आर्थिक सहयोगमा गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना निर्माणको क्रममा रहनु । ⊕ राजस्वको दायरा फराकिलो पार्ने सम्भावना रहेको । ⊕ प्रशस्त कृषि कर्म योग्य (तरकारी, पलफुल मत्स्यपालन, पशुपालन) जमिन र वातावरणको उपयोग गर्न सकिने । ⊕ गाउँपालिका क्षेत्रमा बजार विकास र विस्तार गर्न सकिने । ⊕ कृषिमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गरी जनताको आय स्तर बढाउन सकिने । ⊕ प्राकृतिक श्रोतसाधन प्रयाप्त मात्रामा रहेको । ऐलानी जग्गा । ⊕ व्यवसायिक पलफुल खेती गरि आयआर्जन गर्न सकिने सम्भावना छ । ⊕ कृषि तथा पशु उपजहरूको लागि बजारको उपलब्धता रहेको छ । ⊕ गै.स.स. र सहकारी संस्थाहरूको श्रोत परिचालन गर्न सकिने । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ भौगोलिक विकटता । ⊕ अनुभव र ज्ञानको कमी । ⊕ बेरोजगारी, गरिबी र पछोटेपन । ⊕ युवा शक्ति विदेश पलायनको प्रवृत्ति बढ्दो हुनु । ⊕ गाउँपालिकाका ९ मध्य ८ वटा वडाहरू ग्रामीण भेगमा रहनु । ⊕ भिरालो र कम उर्वर जमिनको प्रचुरता हुनु । ⊕ आन्तरिक आम्दनीका श्रोतहरू कम हुनु, श्रोतको पहिचान र परिचालन अपेक्षित रूपमा गर्न नसक्नु । ⊕ स्थानीय नागरिकहरूको कृषि र पशुमा आकर्षण बढाउन नसक्नु । ⊕ दिगो विकासका लक्ष्यहरूलाई स्थानीयकरण गर्न कठिनाई हुनु । ⊕ एकिकृत बस्ती विकासको अवधारणालाई प्रवर्द्धन गर्न नसक्नु । ⊕ मानवीय विकास र यससंग सम्बन्धीत कार्यक्रमहरूलाई महत्व नदिनु, प्राथमिकतामा नराख्नु । ⊕ प्रतिकुल हावापानी (धेरै गर्मी, धेरै जाडो) ⊕ खेतिपातिको संस्कार नभएको । ⊕ उच्चमशिलता प्रति उदाशिन मानसिकता रहेको ।

गाउँपालिकाको हालको समग्र मानव संसाधन विकास, संस्थागत क्षमता विकास र विधि/प्रणालीको विकासको अवस्थालाई अ.बा.क.स/(SWOT) विश्लेषण गरेर हेर्दा संस्थागत विकासमा धेरै त्यसपछि, मानवसंसाधन विकास र विधि/प्रणालीको विकासमा योजनाबद्ध तवरले काम गर्नुपर्ने देखिएको छ ।

कार्यपालिकाको कार्यालय भवन तथा वडा कार्यालयहरूका भवनहरूलाई थप सुरक्षित, व्यवस्थित र सेवाग्राहीमैत्रि बनाउनु पर्ने आवश्यकता रहेको छ । भने सुविधा सम्पन्न सभा कक्ष, सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, समावेशी संरचना निर्माण गर्नुपर्ने देखिएको छ । आवश्यकता अनुसार कार्यालय फर्निचर, सवारी साधन, कम्प्युटर लगायतका सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने देखिन्छ । दरवन्दी अनुसारको जनशक्ति व्यवस्थापन र उनीहरूको क्षमता विकासमा लगानी गर्नुपर्ने छ । ऐन, कानून र नीति तर्फ धेरै कामहरू भएको देखिएता पनि संविधान प्रदत्त एकल अधिकार क्षेत्र भित्रका कार्य सम्पादनमा व्यापक सुधार गर्नु पर्ने देखिएको छ ।

३.३ कार्यालय पुर्वाधार तथा कार्यालय उपकरणको अवस्था

यस बागमती गाउँपालिकाको पुर्वाधार तथा उपकरणहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका :-८, बागमती गाउँपालिकाको पुर्वाधार र उपकरणहरूको विवरण

क्र.स.	कार्यालय पुर्वाधार र उपकरणहरूको विवरण	संख्या	अवस्था
पुर्वाधारहरू			
1	गाउँपालिका कार्यालय भवन	२ वटा	२ वटा भवनहरू रहेको, न्यूनतम सेवा प्रवाह गर्न सकिने अवस्था । घेराबारा सहितको सुरक्षित भएको । सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायतका व्यवस्था नभएको । सभा कक्ष नभएको ।
2	वडा कार्यालय भवनहरू	९ वटा	सामान्यतया कार्यालय भवनको व्यवस्था भएको । ईन्टरनेटको सुविधा राम्रो नभएको ।
3	विषयगत कार्यालय (पशु, कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य) का भवनहरू		विद्यालय भवनहरू रहेको । पशु र कृषि विकासको लागि छुट्टै र व्यवस्थित कार्यालय नभएको ।
4		
उपकरणहरू			
1	दमकल		छैन ।
2	एम्बुलेन्स		छैन ।
3	सवारी साधन	१	बोलेरो जिप चालु अवस्थामा रहेको ।
4	फोटोकपी	=====	
5	कम्प्युटर	=====	
6	प्रिन्टर	=====	
7	स्क्र्यानर	=====	
8	ईन्टरनेट		गाउँपालिकामा छ । वडा कार्यालयमा राम्रो सुविधा छैन ।
9	फर्निचर		प्रयाप्त छैन ।
10		

३.४ विद्यमान अवस्था र अपेक्षित अवस्था बीचको अन्तराल

यस बागमती गाउँपालिकाको विद्यमान मानव संशाधन विकास, संस्थागत विकास र विधि/प्रणालीको समग्र अवस्थाको बिप्लेशन गर्दा देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका :-९, बागमती गाउँपालिकाको विद्यमान र अपेक्षित क्षमताको अन्तराल

क्षेत्र	वर्तमान अवस्था	अपेक्षित अवस्था	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल
मानव संसाधन विकास	<p>जनप्रतिनिधि</p> <ul style="list-style-type: none"> ⊕ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको कार्यान्वयनमा ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभवको कमी । ⊕ कानुन बनाउने ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ सूचना तथा संचारका प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी । ⊕ सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको ज्ञान र सीपमा कमी । ⊕ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापनमा ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साभेदारी गर्ने ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ न्याय निरूपण प्रकृया र पद्धतिबारेको ज्ञान र सीपमा कमी । ⊕ दिगो विकास लक्ष र त्यसको स्थानीयकरण सम्बन्धी ज्ञानको कमी । ⊕ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ शिक्षा र यसको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने अवधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ प्रगतिशिल कर र आन्तरीक आयवृद्धि (स्थानीय श्रोत साधन) सम्बन्धी अवधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । ⊕ सेवा प्रवाह र सुशासनका नबिनतम् आयामहरूको बारेमा ज्ञानको कमी । ⊕ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीको अवधारणा र ज्ञानको कमी । ⊕ जलवायू परिवर्तन र वातावरण प्रबर्धन सम्बन्धी ज्ञानको कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने सक्ने ज्ञान, सीप र क्षमता सहितका जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ सक्षम स्थानीय सरकारको लागि आवश्यक सबै कानुन तयार र कार्यान्वयनको अवस्था । ⊕ सूचना तथा संचारका प्रविधिमा पोख्त जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ सहभागितात्मक योजना तर्जुमा गर्न र गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापनमा ज्ञान र सीप भएका जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साभेदारी गर्न जान्ने र सक्ने जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ न्याय निरूपण प्रकृया र पद्धतिअनुरूप न्याय निरूपन गर्न सक्ने न्यायिक समिति । ⊕ दिगो विकास लक्षको स्थानीयकरण गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ गाउँपालिकामा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रबर्धन गर्न गर्न गराउन सक्ने जनप्रतिनिधिहरू । ⊕ स्थानीय श्रोत साधनको पहिचान र परिचालन साथै प्रगतिशिल कर मार्फत आन्तरीक आयवृद्धि र सन्तुलित विकास । ⊕ चुस्त सेवा प्रवाह र सुशासनको प्रबर्धन । ⊕ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) कार्यान्वयनमा रहेको स्थानीय सरकार । ⊕ जलवायू परिवर्तनका असरलाई न्यूनिकरण गरि र वातावरण प्रबर्धन भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ संविधान प्रदत्त (अनुसुचि-८) अधिकारको कार्यान्वयनमा अपेक्षित प्रगति नहुनु । ⊕ आवश्यक कानुन, नीती र कार्यविधिहरू नहुदा र नियमित कामहरू प्रभावित । ⊕ सूचना तथा संचारका प्रविधिको प्रयोगबाट कार्य गर्न कठिनाई । ⊕ अपेक्षित योजना तर्जुमा नहुनु । ⊕ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापन अपेक्षित नहुनु । ⊕ नेतृत्व, टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साभेदारीका कार्यहरू हुन नसकेको अवस्था छ । ⊕ न्याय निरूपणमा अलमल र स्पष्टताको अवस्था छ । ⊕ दिगो विकास लक्ष, स्थानीयकरणको कार्य प्रारम्भ नै नभएको अवस्था । ⊕ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी उल्लेख्य काम नभएको अवस्था । ⊕ शिक्षाको गुणस्तर खस्किरहेको छ, अनुगमन र नियमन छैन । ⊕ स्थानीय श्रोत साधनको पहिचान र परिचालन तथा प्रगतिशिल कर को व्यवस्था नभएको अवस्था । ⊕ सेवा प्रवाहमा चुस्तता र सुशासन प्रबर्धनका कार्यहरू अपेक्षित हुननसकेको अवस्था । ⊕ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धी उल्लेख्य कार्यहरू नभएको अवस्था । ⊕ जलवायू परिवर्तन र वातावरण प्रबर्धन सम्बन्धी कामको थालनी खभएको अवस्था ।
	कर्मचारी		

<ul style="list-style-type: none"> ⑤ कार्यसम्पादन विकास पद्धति बारेको ज्ञान र सीपमा कमी । ⑥ कर्मचारीको अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्श सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । ⑦ टोली निर्माण, समझदारी विकास, समन्वय र साभेदारी गर्ने ज्ञान र सीपको कमी । ⑧ सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिमको व्यवस्था नहुनु । ⑨ सूचना तथा संचारका प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान, सीप र अभ्यासमा कमी । ⑩ सहभागितात्मक योजना तर्जुमाको ज्ञान र सीपको कमी । ⑪ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापन ज्ञान र सीपको कमी । ⑫ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । ⑬ शिक्षा र यसको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्ने अवधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । ⑭ सेवा प्रवाह र सुशासनका नबिनतम् आयामहरूको बारेमा ज्ञानको कमी । ⑮ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीको अवधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । ⑯ आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिवेदन) सम्बन्धीको अध्यावधिक ज्ञान र सीपको कमी । ⑰ प्रयोगमा रहेका सफ्टवेयरहरू (SuTRA, CoPPoMIS, ...) को संचालन सीपमा कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ⑤ कार्यसम्पादन विकास पद्धतिको कार्यान्वयन र उच्च स्तरको कार्यसम्पान । ⑥ कर्मचारीको अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्श सेवा सहितको सुदृढ कर्मचारी संयन्त्र । ⑦ प्रभावकारी टोली कार्य, उच्च समन्वय र साभेदारी सहितको कार्य संयन्त्र । ⑧ सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिमको नियमितता । ⑨ सूचना तथा संचारका प्रविधिमा पोख्त कर्मचारी । ⑩ उपयुक्त योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन । ⑪ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापन चुस्त र दुरुस्त भएको । ⑫ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन नियमित र प्रभावकारी । ⑬ गाउँपालिकामा गुणस्तरीय शिक्षाको प्रवर्धन । ⑭ चुस्त सेवा प्रवाह र सुशासनको प्रवर्धन । ⑮ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) कार्यान्वयन भएको अवस्था । ⑯ प्रभावकारी आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिवेदन) र व्यवस्थापन भएको । ⑰ सफ्टवेयरहरू (SuTRA, CoPPoMIS, ...) को प्रभावकारी संचालन र अपेक्षित नतिजा प्राप्त भएको अवस्था । 	<ul style="list-style-type: none"> ⑤ कार्यसम्पादन विकास पद्धतिको विकास नभएको र कमजोर कार्यसम्पान स्तर । ⑥ अनुगमन, सुपरिवेक्षण, पृष्ठपोषण, उत्प्रेरणा र मनोपरामर्शको कमी र कमजोर कर्मचारी संयन्त्र । ⑦ समन्वय र साभेदारीका कार्यहरू नभएको अवस्था । ⑧ मध्यम स्तरको सेवा प्रवाह । ⑨ सेवामा सूचना तथा संचारका प्रविधिको कम प्रयोग । ⑩ उपयुक्त योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन नभएको अवस्था । ⑪ योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन, समीक्षा, प्रतिवेदन र अभिलेख व्यवस्थापनमा धेरै कमी कमजोरीहरू रहेको अवस्था । ⑫ सहकारी र गै.स.स.को व्यवस्थापन, परिचालन र नियमन व्यवस्थित र प्रभावकारी नभएको अवस्था । ⑬ खस्कदो शिक्षाको गुणस्तर । ⑭ सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धनमा कमी कमजोरी । ⑮ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) र लैङ्गिक उत्तरदायि बजेट (GRB) सम्बन्धीका कार्यको थालनी नभएको अवस्था । ⑯ कमजोर आर्थिक प्रसाशन (बजेट तर्जुमा, विनियोजन, नियन्त्रण, अभिलेख र प्रतिवेदन) पेशिक र बेरुजु रहेको अवस्था । ⑰ सफ्टवेयरहरू (SuTRA, CoPPoMIS, ...) को संचालनबाट अपेक्षित नतिजा प्राप्त नभएको अवस्था ।
उपभोक्ता समिति/समुदाय		
<ul style="list-style-type: none"> ⑤ योजना परियोजना प्रस्ताव तयार गर्ने सीपको कमी । ⑥ अभिलेख व्यवस्थापन, लेखापालन र प्रतिवेदन लेखन ज्ञान र सीपको कमी । ⑦ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गर्ने ज्ञान र सीपको कमी । 	<ul style="list-style-type: none"> ⑤ योजना परियोजना प्रस्ताव तयार र पेश गर्न सक्ने उ.स.हरू । ⑥ आवश्यक अभिलेख व्यवस्थापन, लेखापालन र प्रतिवेदन लेख्न सक्ने उ.स.हरू । ⑦ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गरि कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने उ.स.हरू । 	<ul style="list-style-type: none"> ⑤ गुणस्तरीय योजना परियोजना प्रस्ताव तयार र पेश गर्न कठिनाई । ⑥ आवश्यक अभिलेख व्यवस्थापन, लेखापालन र प्रतिवेदन लेख्न कठिन । ⑦ संचार, समन्वय र समझदारीता विकास गर्न कठिन ।

<p style="text-align: center;">संस्थागत विकास</p>	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ २ वटा भवनहरू प्रयाप्त देखिए पनि सेवा प्रवाहमा साँघुरो, र घेराबारा सहितको सुरक्षित नभएको । सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायतका व्यवस्था नभएको । सुविधा सम्पन्न सभा कक्ष नभएको । ⊕ बारुणयन्त्र (दमकल), एम्बुलेन्स नभएको । ⊕ आवश्यक सबै सफ्टवेयरहरू नभएको । ⊕ शाखागत कार्य जिम्मेवारी र कार्यविवरणको व्यवस्था नभएको । ⊕ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूकोलागि आवश्यक भवनहरू रहेको । ⊕ पशु र कृषि सेवा केन्द्रको लागि छुट्टै र व्यवस्थित कार्यालय भवनहरू, प्राविधिक प्रविधिहरू नभएको । ⊕ पशु, कृषि र पुर्वाधार शाखामा आवश्यक ल्याबहरू नहुनु । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ प्रयाप्त, सहज, सुरक्षित, प्रविधिमैत्रि, समावेशी संरचना (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि) सहित आवश्यक औजार र उपकरणले सहित भएको सुविधा सम्पन्न कार्यालय । ⊕ बारुणयन्त्र (दमकल) र एम्बुलेन्सको व्यवस्था । ⊕ आवश्यक सबै सफ्टवेयरहरू भएको । ⊕ शाखागत कार्य जिम्मेवारी र कार्यविवरणको व्यवस्था नभएको । ⊕ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूकोलागि आवश्यक भवनहरूको व्यवस्था । ⊕ श्रोत साधन, प्रविधि र दक्ष जनशक्ती सहितको गुणस्तरीय सेवा दिन सक्ने पशु र कृषि सेवा केन्द्र । ⊕ पशु, कृषि र पुर्वाधार शाखामा आवश्यक ल्याबहरूको व्यवस्था । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ अप्रयाप्त, साँघुरो, असुरक्षित कार्यालय भवन । जहाँ सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, प्रतिक्षालय, अपाङ्गमैत्रि संरचना सुचनापाटि, वडापत्र लगायतका व्यवस्था नभएको । सुविधा सम्पन्न सभा कक्ष नभएको । ⊕ बारुणयन्त्र (दमकल) र एम्बुलेन्सको सुविधा नभएको । ⊕ सेवा प्रवाहमा ढिला सुस्ति । ⊕ कमजोर कार्यसम्पादन स्तर । ⊕ विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट नियमित सेवाहरू प्रवाह भईरहेको । ⊕ पशु र कृषि सेवा केन्द्रमा नाम मात्रको सेवा प्रवाह । ⊕ पशु, कृषि र पुर्वाधार शाखाबाट गुणस्तर मापन र आवश्यक सेवा दिन नसकेको अवस्था ।
<p style="text-align: center;">विधि/प्रणालीको विकास</p>	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ आवश्यक सबै कानुनहरू निर्माण नभएको । ⊕ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनाहरू तयार नभएको । ⊕ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको लागि आचारसंहिता तयार नहुनु । ⊕ कार्यसम्पादन विकास प्रणाली र कार्य सम्पादन संभौताको कार्यविधि तयार नहुनु । ⊕ जोखिममा आधारित आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा नहुनु । ⊕ प्रविधिहरूको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित रूपमा नहुनु । ⊕ समन्वय र साभेदारीता विकास सम्बन्धी विधि र प्रकृया तयार नहुनु । ⊕ वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक विधि र प्रकृयाहरू तय नहुनु । ⊕ बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको व्यवस्थापन र अनुभव आदानप्रदानको विधि तथा प्रणालीको विकास नभएको । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ आवश्यक सबै कानुनहरू निर्माण भएको । ⊕ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनामा आधारित वार्षिक योजना र कार्यक्रमहरू । ⊕ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीले आचार संहिताको पालना गरेको । ⊕ कार्यसम्पादन विकास प्रणालीको कार्यान्वयन र कार्य सम्पादन संभौताको आधारमा उच्च स्तरमा कार्यसम्पादन । ⊕ प्रभावकारी आर्थिक प्रशासन, पेशिक र बेरुजू शुन्य रहेको अवस्था । ⊕ आवश्यक प्रविधिहरूको उपलब्धता र प्रयोग बाट चुस्त सेवा प्रवाह । ⊕ समन्वय र साभेदारीता मार्फत योजनाको कार्यान्वयनबाट उच्च प्रतिफल प्राप्त । ⊕ विधि र प्रकृयाबद्ध वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन हुने अवस्था । ⊕ बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको व्यवस्थापन र अनुभव आदानप्रदानबाट यथोचित लाभ प्राप्त गरिरहेको अवस्था । 	<ul style="list-style-type: none"> ⊕ आवश्यक कानुनको अभावमा कार्य प्रभावित भएको अवस्था । ⊕ टुक्रे र छरपष्ट योजना र कार्यक्रमबाट न्यून प्रतिफल । ⊕ जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचरण र व्यवहारमा एकरूपता नहुनु । ⊕ कार्यजिम्मेवारी, कार्यविवरणमा अलमल कमजोर कार्यसम्पादन स्तर । ⊕ कमजोर आर्थिक प्रशासन, पेशिक र बेरुजू रहेको अवस्था । ⊕ प्रविधिहरूको उपलब्धता र प्रयोग अपेक्षित नहुदा सेवा प्रभावित । ⊕ समन्वय र साभेदारीता बिहिन अवस्था । ⊕ वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापनमा कुनै काम नभएको अवस्था । ⊕ बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, सिकाई र उपलब्धिको व्यवस्थापन र अनुभव आदानप्रदानको थालनी नै नभएको अवस्था ।

परिच्छेद : ४ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य तथा उद्देश्य

४.१ क्षमता विकास योजनाको लक्ष्य

बागमती गाउँपालिका र यसका सहयोगी निकायहरूको मानव संशाधन तथा संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि मार्फत् विकास व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक वस्तु तथा सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, गुणस्तरीय र पारदर्शी बनाउन सहयोग गर्नु यस योजनाको लक्ष्य रहेको छ ।

४.२ उद्देश्य

बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्नुको प्रमुख उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

- * गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा भई सोको कार्यान्वयनबाट गाउँपालिका तथा सहयोगी निकायहरूको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार गर्ने ।
- * क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक स्रोत तथा साधनहरूको एकीन भई सो को परिपूर्तिका लागि सरोकारवालाहरूलाई मार्ग दर्शन गर्ने ।
- * स्थानीय विकास प्रक्रिया, सेवा एवम् सुविधामा अल्पसंख्यक तथा सीमान्तकृत समुदाय र पिछडिएको तथा आर्थिक रूपले विपन्न वर्गको पहुँच वृद्धि गर्न सहयोग गर्ने ।

निर्दिष्ट उद्देश्यहरू

- * संविधान तथा प्रचलित कानूनहरूबाट प्राप्त अधिकार अनुरूप जन उत्तरदायीपूर्ण ढंगबाट कार्यसम्पादन गर्नका लागि स्थानीय सरकारको सबल र कमजोर पक्षहरूको पहिचान गर्ने ।
- * गाउँपालिकालाई प्राप्त अधिकार र जिम्मेवारी दक्षताका साथ सम्पादन गर्न जननिर्वाचित पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सहयोगी निकायहरू लगायत स्थानीय विकासका सरोकारवालाहरूको कार्यदक्षता वृद्धिको आवश्यकता सहभागितात्मक विधि अवलम्बन गरी पहिचान गर्ने ।
- * प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक धारणा, ज्ञान र सीप विद्यमान क्षमता बीचको फरक पहिचान र आवश्यकतामा आधारित क्षमता विकासका कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न मार्गदर्शन गर्ने ।
- * सेवा प्रवाह तथा विकास व्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि र प्रणालीको अनुसरण तथा प्रयोग गर्न आधार तयार गर्ने ।
- * संस्थागत विकास तथा मानव संशाधन विकासका क्षेत्रमा देखिएका कमजोर क्षेत्रहरू पहिचान गरी क्षमता विकास कार्यक्रमलाई प्रक्रियाका रूपमा सञ्चालन, कार्यान्वयन तथा प्रयोग गर्नका लागि कार्यनीति निर्धारण गर्ने ।
- * संस्थागत विकासका लागि लगानी गर्नुपर्ने क्षेत्रहरूको पहिचान गरी तदनुरूप संस्थागत विकासका कार्यक्रम तय गर्ने ।

४.३ बागमती गाउँपालिकामा क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन पछिको अपेक्षित नतिजा

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन भएपछि गाउँपालिकाबाट संचालन हुने सेवा प्रवाह तथा विकास ब्यवस्थापनमा आधुनिक प्रशासनका नवीनतम आयाम, प्रविधि एवं प्रणालीको प्रयोग एवं अनुशरण भई नतिजामुखी प्रशासन संचालन भएको हुनेछ । यस क्षमता विकास योजना तर्जुमाबाट निम्नानुसारका नतिजाको अपेक्षा गरिएको छ ।

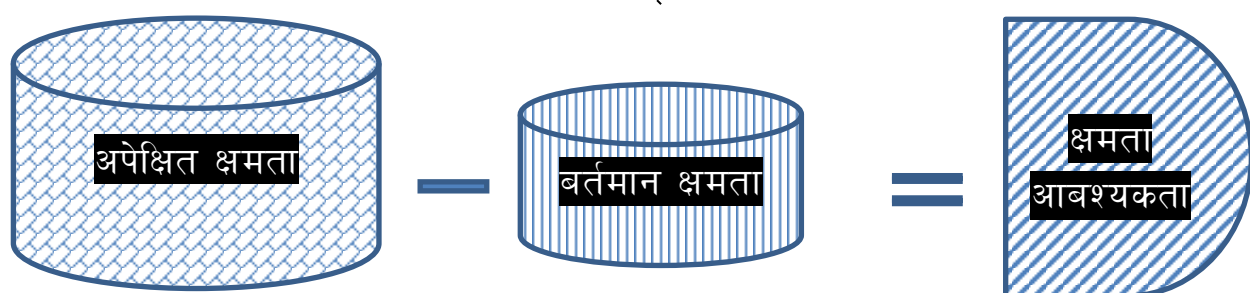
संगठनात्मक संरचनामा देखिएको क्षमता अन्तराल पत्ता लगाई गाउँपालिकाले मानवीय संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणाली विकासको अवसर प्राप्त गर्नेछ ।

- * कर्मचारीको रुची, चाहना तथा कार्यसम्पादनको स्तर एवं क्षेत्रलाई सम्बोधन गर्ने गरी क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको आधार तयार हुनेछ ।
- * मानव संसाधन विकासको प्राथमिकता निर्धारण गरी सो क्षेत्रमा उपलब्ध श्रोत विनियोजन गर्नका लागि ३ वर्षे क्षमता विकास कार्ययोजना प्रमुख आधार हुनेछ ।
- * माग र आपूर्तिको आधारमा क्षमता विकास कार्ययोजनालाई वर्गिकरण गरी श्रोत साधन जुटाउन उपयुक्त अवसर प्राप्त हुनेछ ।
- * मुलुकमा संघीयता कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्तरबाट हुने योगदान गर्न गाउँपालिका सक्षम हुनेछ ।
- * गाउँपालिकाको क्षमता विकासको साथै समुदाय र सरोकारवालहरुलाई उनीहरुको कार्य सम्पादन स्तरमा समेत वृद्धि गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ ।

परिच्छेद : ५ बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण

क्षमता विकास योजना तर्जुमाको क्रममा सिलसिला र प्रकृयाबद्ध तवरमा क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण सम्म आईपुग्दा यससंग सम्बन्धीत धेरै पक्षहरु प्रष्ट भईसकेका छन् । हामीले देखे सुनेका र अनुभव गरेको आधारमा भन्न सकिन्छ कि विद्यमान बस्तुस्थितिको जगमा उभिएर अबको गन्तव्य तय गर्नुनै आवश्यकता पहिचान गर्नु हो । तसर्थ यहाँ बागमती गाउँपालिकाको **मानव संसाधन, संस्थागत र विधि/प्रणाली** को विद्यमान क्षमता लाई अपेक्षित क्षमताबाट घटाएर क्षमता विकासको गन्तव्य यानैकी क्षमता विकासका आवश्यकताहरु एकिकन गरिएको छ ।

क्षमता विकासका आवश्यकता विश्लेषण

बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण जनप्रतिनिधि स्तर, समिति तथा उपसमिति स्तर, कर्मचारी स्तर, संस्थागत स्व-मूल्यांकनका कमजोर सूचकहरु र संविधानको अनुसूची ८ मा उल्लेखित स्थानीय सरकारका एकल अधिकारका क्षेत्रमा भएको कार्य सम्पादनको स्तरको विश्लेषण गरि गरिएको छ । जसको विस्तृत विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ ।

५.१ जनप्रतिनिधि स्तर

तालिका :-१०, जनप्रतिनिको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण ।

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Performance Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
अध्यक्ष	सभा तथा कार्यपालिकाको बैठक बोलाउने, अध्यक्षता गर्ने, कार्यसूची पेश गर्ने, वार्षिक कार्यक्रम बजेट तयार र पेश गर्ने । निर्णयको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।	कार्यपालिकाको नियमित बैठक बस्ने गरेको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमै पेश गरेको जस्तै-आ.व. ०७८।०७९ को बजेट असार १० गते पेश भएको ।	प्रभावकारी योजना तर्जुमा, जिवन्त प्रगति समीक्षा र नतिजामुखि अनुगमनको थालनी नभएको ।	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा, प्रगति समीक्षा र नतिजामुखि अनुगमन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम ।	मानव संसाधन संस्थागत
	कानून निर्माण सम्बन्धी कार्य ।	संविधान र एनले प्रदत्त गरेका र गाउँपालिकाको	बाँकी रहेका आवश्यक कानून निर्माण नभएको ।	कानून निर्माण सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान ।	मानव संसाधन

		विधिवत संचालन र व्यवस्थापनको लागि करिब ६६ वटा (ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, आचार संहिता) निर्माण गरि कार्यान्वयनको क्रममा रहेका ।	कानून निर्माण गर्न विज्ञ जनशक्तिको कमी रहेको ।	कानून निर्माणमा विज्ञ जनशक्तिको व्यवस्थापन ।	
	प्रशासकीय तथा आर्थिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।	प्रशासनिक, आर्थिक तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धीका नियमित कार्यहरु भइरहेको ।	सेवा प्रवाहलाई गुणात्क बनाउने । प्रविधिको व्यवस्था र प्रयोग गरि सेवाग्राहि मैत्रि बनाउन आवश्यक रहेको ।	सेवाप्रवाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत व्यवस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखिकरण/प्रशिक्षण । आवश्यक प्रविधिको व्यवस्थापन ।	मानव संसाधन
उपाध्यक्ष	न्यायिक समिति, अनुगमन समित र अन्य विभिन्न समितिको संयोजक भई काम गर्ने । गैर सरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण सम्बन्धीका कार्यको समन्वय गर्ने ।	न्यायीक समितिले न्याय निरुपणमा राम्रो काम गरेको । वटा मुद्दामा वटाको किनारा लगाएको । न्यायीक समितिको प्रतिवेदन समयत्रै तयार र पेश भएको । गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण का कार्यहरुको समन्वय गरेको । राजस्व परामर्श र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको संयोजक भइ काम गरेको ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको कमी । अनुगमन र मुल्यांकन अबधारणा, ज्ञान र सीपको कमी । योजना तर्जुमा, बजेट व्यवस्थापन र समन्वय सीपको कमी ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिवृद्धि कार्यक्रम । विकास आयोजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन ज्ञान र सीप विकास सम्बन्धीका कार्यक्रम । योजना तर्जुमा, बजेट व्यवस्थापन र समन्वय कार्य सम्बन्धीका ज्ञान र सीप अभिवृद्धिका कार्यक्रम ।	मानव संसाधन
वडा अध्यक्ष	वडा समितिको समन्वयकर्ता भई काम गर्ने । स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा गर्ने । सीफारिस तथा प्रमाणित गर्ने ।	वडाका नियमित प्रशासनिक तथा समन्वय र अनुगमनका कार्यहरु नियमित रुपमा भईरहेको । ऐन प्रदत्त कार्य जिम्मेवारीहरु (सीफारिस तथा प्रमाणित) निरन्तर भइरहेको ।	योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी अबधारणा, ज्ञान र सीप को कमी । वडा कार्यलयमा प्रयाप्त पुर्वाधार, प्रविधि, उपकरण र दक्ष जनशक्तिको कमी ।	योजना तर्जुमा, कार्यान्वयनमा गुणस्तरीयता अभिवृद्धि सम्बन्धी आधारभूत तालिम अनुगमन तथा मुल्यांकन सीप विकास तालिम संचार र समन्वय सीप विकास तालिम	मानव संसाधन
कार्यपालिका सदस्य	विषयगत क्षेत्रको संयोजक रहने संयोजनको अबधारणा र भूमिका मानव संसाधन सम्बन्धी कार्यपालिकाले तोकेको कार्य गर्ने ।	तोकेको जिम्मेवारी सामान्यतया सम्पादन भईरहेको ।	योजना तर्जुमा र संयोजनका कार्यहरुमा थप प्रभावकारीता आवश्यक ।	संयोजनको अबधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा सीपमुलक तालीम	मानव संसाधन

५.२ समिति तथा उप समिति (गठन, परिचालन र कृयाशिलता)

तालिका :-११, समिति तथा उप समितिको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण ।

समिति/ उप समिति	संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन बमोजिम सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य जिम्मेवारीहरु	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Performance Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
न्यायिक समिति	घरायसी भैरुगडा, लैङ्गिक हिंसा, लेनदेन, घरजग्गा विवाद, अन्य व्यक्तिलाई परेको असर, सम्बन्ध विच्छेद, कुटपिट, गाली बेइजर्ति, साधु मिचेको, आदि ।	न्यायीक समितिले न्याय निरुपणमा राम्रो काम गरेको । वटा मुद्दामा वटाको किनारा लगाएको । न्यायीक समितिको प्रतिवेदन समयत्रै तयार र पेश भएको । गैरसरकारी संस्था र उपभोक्ता हित संरक्षण का कार्यहरुको समन्वय गरेको । मेलमिलाप केन्द्र र समितिहरु गठन नभएको । आवश्यक कानुनी किताबहरु उपलब्ध नभएको ।	मेलमिलाप केन्द्र र समितिहरु गठन नभएको । आवश्यक कानुनी किताबहरु उपलब्ध नभएको ।	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिवृद्धि कार्यक्रम ।	स्थागत
राजस्व परामर्श समिति	राजस्व सम्बन्धी नीति ऐन नियम र सो को परिपालना गर्ने । स्रोत, दर, दायराको निर्णय गर्ने । व्यवसायको प्रवर्द्धन र रोजगारीको सृजना गर्ने । कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि वारे निर्णय लिने ।	राजस्व परामर्श समितिको नियमित बैठक बसी प्रतिवेदन तयार र पेश गरेको कर तथा गैर कर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७८ लागु भएको । कर, गैरकर आम्दानी, सेवा शुल्क, दस्तुर, आदि वारे निर्णय गरि सो को कार्यान्वयनमा प्रकृत्यामा रहेको ।	आन्तरिक आय प्रक्षेपण अनुसार आय संकलन कार्ययोजनाको कमी र आय वृद्धि गर्न सक्ने दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको ।	आन्तरिक आयको वार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम आय वृद्धि गर्न सक्ने सीप र क्षमताको विकास	मानव संसाधन
स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति	आयको प्रक्षेपण गर्ने । आन्तरिक आय, राजस्वको बाँडफाँड बाट प्राप्त हुने राजस्व, वतीय हस्तान्तरण र आन्तरिक ऋणबाट प्राप्त हुने आय । स्रोत अनुमानको आधारमा बजेटको कुल सीमा निर्धारण गर्ने । बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	आय प्रक्षेपणको कार्य भईरहेको । आन्तरिक आय, हस्तान्तरणबाट प्राप्त आय, र अनुदानको रकमलाई सन्तुलित रूपमा वितरण गरी गाउँपालिकाको सन्तुलित विकासमा प्राथमिकता दिएको । विषयगत शाखा र वडा समितिले निर्धारित समयमा नै कार्यक्रम र अनुमानित बजेट तर्जुमा गरी कार्य पालिकामा पेश गरेको ।	स्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण कार्यलाई थप प्रभावकारी र यथार्थपरक बनाउन आवश्यक रहेको ।	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारणमा समिति र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि	मानव संसाधन
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति	समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने । विषय क्षेत्रगत रूपमा छलफल गर्ने । योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरो हुन नदिने । स्थानीय आवश्यकतालाई हेरेर कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने ।	समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गरेको । स्थानीय आवश्यकताको आधारमा विषयगत छलफल गरि योजना र कार्यक्रमको तर्जुमा गर्ने गरेको ।	योजना, बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा र प्राथमिकीकरण गर्ने । विषय क्षेत्रगत रूपमा स्थानीय आवश्यकता र सम्भावनाको आधारमा कार्यक्रा तर्जुमा लाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक ।	योजनाको छनौट तथच तर्जुमा, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने, स्रोतको पहिचान र आँकलन गर्ने ज्ञान र सीप विकासका कार्यक्रमहरु ।	मानव संसाधन संस्थागत

५.३ कर्मचारी स्तर (विभिन्न तहगत श्रेणी अनुसार)

तालिका :-१२, कर्मचारीको क्षमता विकास आवश्यकता विश्लेषण ।

पदीय जिम्मेवारी वा पद	सम्पादन गर्नु पर्ने प्रमुख कार्य जिम्मेवारी	कार्य सम्पादनको विद्यमान अवस्था (ज्ञान, सीप, दक्षता)	कार्य सम्पादनमा देखिएको अन्तराल (Performance Gap)	कार्य सम्पादन सुधारका लागि आवश्यक क्षमता विकास कार्यक्रम (ज्ञान, सीप, दक्षता)	क्षमता विकासको क्षेत्र (मानव संसाधन वा संस्थागत वा प्रणालीगत)
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	<ul style="list-style-type: none"> -निर्णय कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य । -योजना, सार्वजनिक खरिद, आर्थिक प्रशासन तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी कार्य । -अनुगमन, मुल्यांकन सम्बन्धी कार्य । 	<ul style="list-style-type: none"> -सबै प्रकारका नियमित बैठकहरू आयोजना र संचालन गर्ने गरेको । -गाउँ सभा सम्पन्न गरेको, बजेट समयमा पेश तथा पारित गराएको, -खर्च गर्ने अख्तियारी प्राप्त गरी बजेट कार्यान्वयन गरेको, आर्थिक कारोवारको अभिलेख राख्न लगाएको -लेखापरिक्षण र कर्मचारी प्रशासन राम्रो रहेको । 	<ul style="list-style-type: none"> -आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको । -आलेप तथा मलेपका बेरुजुहरू लक्ष्य निर्धारण गरी फछ्यौट नभएको । -अनुगमन संयन्त्र प्रभावकारी नरहेको । -खरिदको गुरुयोजना तथा योजना नबनाएको । -शाखा र तहगत कर्मचारीहरूको विस्तृत कार्य विवरण र कार्यसम्पादन संभौता नभएको । 	<ul style="list-style-type: none"> -NPSAS सम्बन्धी सीप विकास तालिम । -बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी उत्प्रेरणात्मक प्रशिक्षण । -सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी आधारभूत तालिम । -अनुगमन र कार्यसम्पादन पद्धति सम्बन्धी तालिम । 	मानव संसाधन संस्थागत विकास
प्रशासन योजना तथा अनुगमन शाखा (अधिकृत, नास, खसिदार)	<ol style="list-style-type: none"> 1. आवधिक योजना तयार गर्ने । 2. वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्ने । 3. आयोजनाहरूको कार्यान्वयन तथा अनुगमन, मुल्यांकन गर्ने । 4. परियोजना बैंक तयार गर्ने । 5. सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाईको व्यवस्था गर्ने 6. O & M Survey गर्ने 7. कर्मचारीको कार्यविवरण तयार गर्ने 8. पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको आचार संहिता बनाउने । 	<ul style="list-style-type: none"> -वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम समयमा तयार र पेश भएको । -आयोजनाहरूको कार्यान्वयन तथा अनुगमनको कार्य भईरहेको । -सार्वजनिक सुनुवाई १ पटक मात्र भएको । -सबै कर्मचारीहरूको विस्तृत कार्यविवरण नरहेको । -पालिकाको कूल स्वीकृत दरबन्दी मध्ये केही पदहरू रिक्त रहेको । -कर्मचारीको लागि संघीयता निजामती आचार संहिता लागू भएको । 	<ul style="list-style-type: none"> -आवधिक योजना तयार नभएको । -मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार नभएको । -योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन तयार नभएको । -डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था नभएको । -सबै कर्मचारीहरूको विस्तृत कार्यविवरण नरहेको । -अन्तर शाखा समन्वयमा कमी । -O & M सर्भेक्षण नभएको । 	<ul style="list-style-type: none"> -आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण । -अनुगमन तथा मुल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालिम -सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण । -कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको लागि आचार संहिता निर्माण र पालना । -कार्यसम्पादन पद्धतिबारे ज्ञान र सीप विकास तालिम । 	मानव संसाधन प्रणालीगत
आर्थिक प्रशासन शाखा (लेखा अधिकृत, लेखापाल)	<ol style="list-style-type: none"> 1. आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने । 2. एकीकृत सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्ने । 3. अन्तिम लेखा परीक्षणको प्रतिवेदन तयार गर्ने । 4. एकीकृत आर्थिक विवरणको तयार गर्ने । 	<ul style="list-style-type: none"> -मासिक रूपमा आय व्ययको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको । -एकीकृत सम्पत्ति विवरणको लागि सफ्टवेयर तयार भएको -मासिक प्रतिवेदन तथा सूचनाहरू वेबसाइट माफत सार्वजनिक गर्ने गरेको । -बजेटको तर्जुमा, खर्चको लेखा र प्रतिवेदन कार्यमा SuTRA लाई कार्यान्वयनमा ल्याइएको । 	<ul style="list-style-type: none"> -बेरुजु फछ्यौट एवं फरफारक सन्तोषजनक नभएको । -आर्थिक विवरणको तयारीमा NPSAS को प्रयोग नगरेको । 	<ul style="list-style-type: none"> -आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण सम्बन्धी अभिमुखिकरण -बेरुजु फछ्यौट कार्य योजना 	मानवसंसाधन प्रणालीगत

<p>पुर्वाधार विकास तथा वातावरण (ईन्जिनियर, सब-ईन्जिनियर, सहायक प्राविधिक)</p>	<p>१. सहरा विकास तथा बस्ती विकास विकास सम्बन्धी नीति तयार, कार्यान्वयन एवं अनुगमन गर्ने । २. भवन सम्बन्धी मापदण्डको तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन गर्ने । ३. वातावरण, सरसफाई तथा विपद् व्यवस्थापन । ४. पुनः निर्माण सम्बन्धी कार्य ।</p>	<p>- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन बनेको । - वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन बनेको । - पुर्वाधार विकासका योजना निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमनका कार्यहरु भईरहेको ।</p>	<p>- बस्ती विकास कार्यविधि नभएको - नक्सा पास कार्यविधि नभएका - सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीति तयार नभएको - यातायात तथा सवारी व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको ।</p>	<p>- सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीतिको तयारी रल कार्यान्वयन सम्बन्धी अभिमुखिकरण ।</p>	<p>- संस्थागत</p>
<p>स्वास्थ्य तथा सामाजिक विकास साखा (अधिकृत, सहाएक, अ.हे.ब., अ.न.मी.)</p>	<p>१. नगर स्तरीय अस्पतालको स्थापना र संचालन । २. आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई एवं पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्य । ३. खाद्य पदार्थको गुणस्तर सम्बन्धी ४. स्वच्छ खानेपानी सम्बन्धी ५. स्वास्थ्यजन्य फोहरमैला व्यवस्थापन ६. औषधी पसल संचालन अनुमति, नियमन ७. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरण सम्बन्धी ८. बेरोजगारीको तथ्यांक संकलन गर्ने ।</p>	<p>- सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा आवद्ध लाभग्राहीहरुको तीन पुस्ते विवरण अद्यावधिक गरेको । - ७ वटा स्वास्थ्य संस्था संचालनमा रहेको । - स्थानीय स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन कार्यान्वयनमा रहेको । - १५ शैयाको अस्पताल निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको । - वातावरण संरक्षण तथा फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन भएको । - सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणका कार्यहरु भईरहेको । - बेरोजगारको तथ्यांक संकलन र व्यवस्थानको कार्य आंशिक रुपमा भईरहेको ।</p>	<p>- स्वास्थ्य सेवा संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि नभएको - स्वास्थ्य संस्था दर्ता, नवीकरण, स्तरोन्नति तथा थप सेवासम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि नभएको - स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - सुर्तिजन्य पदार्थ नियन्त्रण र नियमन गर्ने ऐन कार्यान्वयनमा नरहेको । - मदिरा उत्पादन, विक्रि वितरण तथा नियन्त्रण सम्बन्धी ऐनको निर्माण नभएको । - गैरसरकारी संस्थासंग साभेदारी तथा सहकार्य नभएको ।</p>	<p>- सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी चेतानमूलक अभिमुखिकरण कार्यक्रम । - गैरसरकारी संस्थासंग साभेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यविधि</p>	<p>- मानव संशाधन प्रणालीगत संस्थागत प्रणालीगत</p>
<p>शिक्षा, युवा तथा खेलकुद (अधिकृत, प्रा.स)</p>	<p>१. बाल विकास, आधारभूत शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, विशेष शिक्षा सम्बन्धी २. गुठी एवं सहकारी विद्यालय ३. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम सम्बन्धी ४. विद्यालयहरुको जग्गा तथा सम्पत्ति व्यवस्थापन एवं अभिलेख ५. विद्यालय शिक्षकहरुको</p>	<p>- शिक्षक दरबन्दी मर्ज तथा मिलान गरेको - शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण भएको - विभिन्न समिति उपसमितिको बैठक बस्ने गरेको - युवा प्रतिभा पहिचान र प्रोत्साहन गन गरेको - जिन्सी तथा सम्पत्ति व्यवस्थापनको ढाँचागत फर्ममा अभिलेख राख्ने - सामुदायिक विद्यालयको संचालन, व्यवस्थापन र नियमन हुने सामान्य रुपमा हुने गरेको - सामुदायिक विद्यालयको संख्या माध्यामिक २० र</p>	<p>- सामुदायिक विद्यालय तथा बालविकास केन्द्रहरुलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको । - शिक्षा विकास कोष सम्बन्धी व्यवस्था नभएको । - पुस्तकालय तथा वाचनालयको स्थापना नभएको । - गाउँपालिकामा विद्यमान जनशक्तिबाट विद्यालयहरुको अनुगमन गर्न कठिन भएको । - शिक्षक तथा कर्मचारीको पेशागत क्षमता विकास तर्फ खास काम हुन नसकेको ।</p>	<p>- बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि अभिमुखिकरण अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम । - शैक्षिक प्रशासन तथा प्रविधिक विषयक शिक्षण सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम - प्रधानाध्यापकहरुका लागि नेतृत्व विकास, सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालन सम्बन्धी प्रशिक्षण ।</p>	<p>- प्रणालीगत - मानव संशाधन - संस्थागत</p>

	दरबन्दी एवं पदपूर्ति व्यवस्था ६. शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि तथा पाठ्य सामग्रीको व्यवस्थापन ।	आधारभूत तर्फ १४ रहेको - पाठ्यसामग्रीको वितरण गर्ने गरेको ।	- बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि आवश्यक कार्यहरु नभएको । - खेलकुदको क्षेत्रमा आवश्यक कार्यहरु नभएको ।		
कृषि तथा पशु सेवा (अधिकृत, सहायक)	१. कृषि सेवा सम्बन्धी २. पशु सेवा सम्बन्धी ३. बीउ विजन, मलखाद, रसायन तथा औषधीको आपूर्ति र नियमन ४. कृषकहरुको क्षमता अभिवृद्धि ५. कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण	- वटा कृषि समुह गठन भएको । - कृषकहरुलाई ५०% अनुदानम कृषि अजार वितरण गरेको - ७ वटा पकेट क्षेत्रका कृषि फार्महरुलाई रकम वितरण गरेको - व्यवसायिक तरकारी खेतीका लागि कृषकहरुलाई ५०% अनुदानमा प्लाष्टिक वितरण गरेको - तरकारी खरिद बिक्री केन्द्र स्थापना भएको ।	- कृषि कार्यक्रम संचालन तथा अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि नभएको - पशु स्वास्थ्य संचालन कार्यविधि नभएको - बीउ विजन, मलखाद, रसायन तथा औषधी र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि नभएको	- प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम - तालिम बीउ विजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा	- मानव संशाधन - प्रणालीगत
आन्तरिक ले.प. ईकाई (सहायक)	१. गाउँपालिकाको आर्थिक कारोवारको आन्तरिक लेखा परीक्षण गर्ने । २. अन्तिम लेखा परीक्षणको लागि गा.पा. को लेखा श्रेस्तालाई दुरुस्त तथा तयारी हालतमा राख्न लगाउने ।	- आन्तरिक लेखा परीक्षण भईरहेको । - लेखाको श्रेप्ता दुरुस्त राखेको ।	- आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन नभएको ।	- आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शनको तयारी ।	- प्रणालीगत

५.४ विषय क्षेत्र अनुसार संस्थागत स्वमूल्यांकन (LISA) मा कमजोर कार्यसम्पादन देखिएका क्षेत्रहरूको विश्लेषण ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्व-मूल्यांकनका विषय क्षेत्र अनुसार बागमती गाउँपालिकाको आ.व. २०७७/०७८ को संस्थागत स्व-मूल्यांकनका १० वटा विषय क्षेत्र अनुसार प्राप्त गरेको कुल प्राप्तांक ३७ रहेको छ । जुन मध्यम समूहमा पर्दछ । विषय क्षेत्रगत रूपमा प्राप्त अंकको आधारमा, संगठन तथा प्रशासन, सहकार्य तथा समन्वय, समाजिक समावेशीकरण, वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन जस्ता क्षेत्रहरूमा निकै कमजोर देखियो भने बाँकी क्षेत्रहरूमा पनि धेरै सुधारको आवश्यकता देखिएको छ ।

तालिका :-१३, बागमती गाउँपालिकाको आ.व.०७७/०७८को संस्थागत स्वमूल्यांकनको सारांश नतिजा

क्र.स.	विषय शीर्षक	पूर्णाङ्क	प्राप्तांक
१	शासकीय प्रबन्ध	९	३.५
२	संगठन तथा प्रशासन	८	२
३	वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन	११	३.५
४	वित्तीय एवं आर्थिक व्यवस्थापन	११	४
५	सेवा प्रवाह	१६	७.५
६	न्यायिक कार्यसम्पादन	७	४
७	भौतिक पूर्वाधार	१३	४.५
८	समाजिक समावेशीकरण	१०	३.५
९	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	२.५
१०	सहकार्य तथा समन्वय	६	२
जम्मा		१००	३७

संस्थागत स्व-मूल्यांकन (LISA) को आधारमा कमजोर देखिएका विषय क्षेत्रका सूचकहरूमा क्षमता अन्तराल विश्लेषण गरि सुधारका लागि निम्न अनुसारको क्षमता विकासका गतिविधिहरू सञ्चालन गर्नु उपयुक्त देखिन्छ ।

तालिका :-१४, बागमती गाउँपालिकाको आ.व. ०७७/०७८ को संस्थागत स्वमूल्यांकनको विस्तृत नतिजा

क्र.स.	स्वमूल्यांकनका विषय क्षेत्र र प्रमुख सूचक	पूर्णांक	प्राप्तांक	कमजोर सूचकका आधारमा देखिएको अन्तराल (Gap)	क्षमता विकासका लागि प्रस्तावित कार्यक्रम
१.	शासकीय प्रबन्ध	९	३.५		
१.१.१.	सभाको संचालन प्रकृया	१	०	सभाको बैठक अगावै सदस्यहरूलाई छलफल र निर्णयका विषयहरूको जानकारी दिन नगरिएको	समयमा जानकारी सहित प्रभावकारी सभा संचालन
१.१.२.	कार्यपालिकाको निर्णय प्रकृया	१	०.५	छलफलको विषय र सो को निर्णय कार्यपालिकामा पेश भएको कार्यसूचि बमोजिम हुनेगरेको	खुल्ला छलफल र सर्वसम्मत निर्णय प्रकृया
१.१.३.	सभा/कार्यपालिकाकाले बनाएका स्थानीय कानून (ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड) तथा निर्णयहरूको सार्वजनिकीकरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
१.२.१.	सभा र कार्यपालिकाका समिति/उपसमिति संचालन सम्बन्धी कार्यविधि	१	०	कार्यपालिकाका समिति/उपसमितिहरूको बैठक तथा सभा संचालन सम्बन्धी कुनै कार्यविधि नभएको	कार्यविधि निर्माण सम्बन्धी
१.२.२.	कार्यपालिकाको बैठक संचालन (बैठक बोलाउने, मिति स्थान तोक्ने, कार्य सूची उपलब्ध गराउने, गणपुरक संख्या, निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर, निर्णयमा असहमति आदी)	१	०	कार्यपालिकाको बैठक संचालन विधि निर्धारण नभएको	बैठक संचालन कार्यविधि
१.२.३.	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली	१	०	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार नभएको	आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली विकासको ज्ञान र सीप

१.२.४	स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूको सम्पत्ति विवरण	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
१.३.१	मूल्याङ्कन अवधिमा बसेको कार्यपालिकाको बैठक संख्या	१	०	मासिक रूपमा नियमित बैठक नबसेको	नियमित बैठकको आयोजना
१.३.२	लेखा प्रणालीमा SuTRA को प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
२.	संगठन तथा प्रशासन	८	२		
२.१.१	गाउँपालिकाको क्षमता विकास	१	०	क्षमता विकास योजना निर्माण नभएको	क्षमता विकास योजना निर्माण
२.१.२	प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेषण	१	०	संघ र प्रदेशमा पेश गर्नुपर्ने प्रतिवेदन तथा विवरण प्रेष नगरेको	प्रतिवेदन तयार र पेश गर्ने
२.२.१	विषयगत विभाग/महाशाखा शाखा/उपशाखा/एकाइहरू एवं जनशक्तिको काम, कर्तव्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्यविवरण	१	०	कूनै पनि संरचनाको कार्यविवरण तयार नभएको	कार्य सम्पादन पद्धति र कार्य विवरण निर्माण तालिम
२.२.२.	स्थायी पदपूर्ति नगर्ने भनिएका पदहरूमा करारबाट मात्र पदपूर्ति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
२.२.३.	कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन सम्झौता	१	०	अध्यक्ष, प्र.प्रशासकिय अधित तथा अन्य कर्मचारी विच का.स. संझौता नभएको	कार्य सम्पादन संझौता गरिनु पर्ने ।
२.३.१.	जनशक्ति क्षमता विकासमा लगानि	१	०	कुल चालु खर्चको ०.५% भन्दा कम लगानि	जनशक्ति विकासमा लगानि बृद्धि
२.३.२	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको उपस्थिति दिन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
२.३.३.	क्षमता विकास कार्यक्रममा पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको सहभागिता	१	०	क्षमता विकास कार्यक्रममा कुल पदाधिकारी र कर्मचारीहरूको ४०% भन्दा कम सहभागिता	सहभागिता अभिवृद्धि अवधारणा
३.	वार्षिक बजेट तथा योजना ब्यवस्थापन	११	३.५		
३.१.१.	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक योजना तर्जुमा	१	०	आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना तयार नभएको	आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना तयारी ज्ञान सीप
३.१.२.	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा र पारित गर्ने कार्यमा सम्बद्ध समिति र समन्वय	१	०	राजस्व परामर्श समिति, श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समिति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा समिति गठन नभएको	आवश्यक समितिहरूको गठन र परिचालन
३.२.१.	दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण	१	०	दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरणका लागि नीति तथा कार्ययोजना तयार नभएको ।	दिगो विकासका लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखिकरण
३.२.२.	विषय क्षेत्रगत रूपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण	१	०	विषय क्षेत्रगत रूपमा बजेट सिलिङ्ग निर्धारण नगरिएको	योजना तथा बजेट तर्जुमा
३.२.३.	बजेट प्रस्तुती तथा स्वीकृति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
३.२.४.	गैरसरकारी संघ संस्थाहरूले गाउँ/नगरसभाबाट पारित गरी योजना कार्यान्वयन	१	०	गैससका याजना तथा कार्यक्रमहरू गाउँपालिकाको वार्षिक योजनामा समावेश नभएको	योजना तर्जुमा सम्बन्धमा
३.३.१.	कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा	१	०.५	कूल वार्षिक बजेटमा आन्तरिक आयको हिस्सा १०देखि२०% मात्र रहेको	आन्तरिक आयको वृद्धि कार्यशाला
३.३.२.	पाँच लाखभन्दा कम लागतका योजनाले कूल पूँजीगत बजेटले ओगटेको हिस्सा	१	०.५	पाँच लाखभन्दा कम लागतका योजनाले कूल पूँजीगत बजेटले ओगटेको हिस्सा ३०%देखि ५०% सम्म रहेको	योजना तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा
३.३.३.	वार्षिक आन्तरिक आय वृद्धि गत वर्षको तुलनामा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
३.३.४.	गैसस मार्फत योजना कार्यान्वयन गरेको अवस्थामा गै.स.स. को नगद लागत साभेदारी	१	०	२०% भन्दा कम लागत साभेदारी भएको	साभेदारीता र सहकार्य सम्बन्धमा
३.३.५.	समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजनाहरूमा लागत साभेदारीका लागि विनियोजित बजेट	१	०.५	समपुरक अनुदानबाट संचालन हुने आयोजनाहरूमा लागत साभेदारीका लागि कार्यविधिले तोके भन्दा कम बजेट विनियोजन भएको	लागत साभेदारी अभिवृद्धि सम्बन्धमा
४.	वित्तिय एवं आर्थिक ब्यवस्थापन	११	४		

४.१.१	आन्तरिक स्रोत	१	०	आन्तरिक आयको दर र दायरा सम्बन्धमा कुनै नभएको।	आन्तरिक आय वृद्धिका योजना र कार्यान्वयन
४.१.२.	वित्तिय अनुशासन	१	०	गत वर्षको अन्तिम ले.प.प्रतिवेदनमा कुल खर्चको ५% भन्दा बढि बेरुजु देखिएको।	वित्तिय अनुशासन र आन्तरिक नियन्त्रण सम्बन्धी अभिमुखिकरण
४.२.१	आय व्ययको वर्गिकरण तथा लेखांकानका लागि नेपाल सरकारद्वारा निर्धारित पद्धति र ढाँचाको प्रयोग	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
४.२.२.	आय र व्ययको विवरण सार्वजनिकीकरण	१	०	आय र व्ययको विवरण सार्वजनिकीकरण नगरिएको	
४.२.३.	प्रचलित कानून अनुसार खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयारी र कार्यान्वयन	१	०	खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार नभएको	खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना निर्माण कार्यान्वयन
४.२.४.	वार्षिक बजेट कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षा	१	०	गत आ.ब.को समीक्षा चालु आ.ब.को प्रथम चौमासिक भित्र नगरेको।	योजना कार्यान्वयन र प्रगति समिक्षा सम्बन्धमा
४.३.१.	रकमान्तर	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
४.३.२.	प्रशासनिक खर्च	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
४.३.३.	पूँजीगत खर्च	१	०.५	पूँजीगत बजेटको ६०% देखि ८०% सम्म खर्च भएको	योजना कार्यान्वयन क्षमता
४.३.४.	राजस्व संकलन	१	०.५	अनुमानको ७०% देखि ९०% राजस्व संकलन भएको	राजस्व संकलन क्षमता अभिवृद्धि
४.३.५.	खर्च गर्ने अख्तियारी	१	०	अध्यक्षले प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतलाई खर्च गर्ने अख्तियारी नदिएको	अख्तियारी सम्बन्धीको ज्ञान
५.	सेवा प्रवाह	१६	७-५		
५.१.१.	सेवा प्रवाह	१	०	सेवा प्रवाहमा गर्नुपर्ने सुधारको सम्बन्धमा छलफल हुने गरेको	प्रभावकारी सेवा प्रवाह
५.१.२.	वडाले उपलब्ध गराउने सेवा	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
५.१.३.	सेवा प्रतिको सन्तुष्टि	१	०.५	केहि सेवाहरुमा मात्र सेवाग्राहिको सन्तुष्टि रहेको	सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता सम्बन्धमा
५.२.१.	सेवा प्रवाह प्रविधिमा आधारित टोकन, अनलाइन रजिष्ट्रेसन वा कम्प्युटर विलिड प्रविधिको प्रयोग	१	०	सेवा प्रवाहमा उल्लेखित कुनै पनि सुचना प्रविधिको प्रयोग नभएको	सेवा प्रवाहको प्रभावकारीता र प्रविधिको प्रयोग सम्बन्धमा
५.२.२.	सेवा प्रवाहको मापदण्ड (SOP)	१	०.५	सेवा प्रवाहको मापदण्ड तयार भएको तर कार्यान्वयन नभएको	मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा
५.२.३.	बैंकिङ प्रणालीबाट भुक्तानी	१	०.५	सबै भुक्तानीहरु बैंकिङ प्रणालीबाटगर्ने गरिएको	-
५.२.४.	वडामा सेवा प्रवाहको वैकल्पिक व्यवस्था	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
५.३.१.	गुनासो फछ्योट	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
५.३.२.	सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक खाता मार्फत भुक्तानी	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
५.३.३.	जन्मेको मितिले ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्म दर्ता संख्या	१	०	जन्मेको ३५ दिनभित्र भएको कूल जन्म दर्ता संख्या ७०% भन्दा कम रहेको	प्रचार प्रसार सम्बन्धी
५.३.४.	सार्वजनिक सुनुवाई	१	०	मुल्यांकन अवधिमा १ पटक मात्र सार्वजनिक सुनुवाई भएको	चौमासिक रुपमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने व्यवस्था सम्बन्धमा
५.३.५.	सेवा प्रवाहमा घुम्ती सेवाको प्रयोग	१	०.५	वर्षमा १ पटक घुम्ति सेवा को व्यवस्था गरेको	प्रभावकारी सेवा प्रवाह सम्बन्धमा
५.३.६.	शिक्षामा सबै बालबालिकाको पहुँच	१	०	मूल्यांकन अवधिमा विद्यार्थि भर्ना दर ८०% भन्दा कम रहेको विद्यालय छोड्ने दर गत वर्ष भन्दा नघटेको	भर्ना अभियान र गुणस्तरीय शिक्षा सम्बन्धी
५.३.७.	स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको पहुँच	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
५.३.८.	कृषि र पशु सेवा	१	०	पशु र कृषि सेवाकेन्द्रमा आवश्यक जनशक्ति र माग अनुसारको सेवा र प्रविधि उपलब्ध नभएको	जनशक्ती व्यवस्थापन र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह

५.३.९.	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरण	१	०.५	स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणको लागि नीतिगत व्यवस्था गरेको तर कार्यान्वयन नभएको	नीति तथा योजनाको कार्यान्वयन सम्बन्धमा
६.	न्यायिक कार्य सम्पादन	७	४		
६.१.१.	न्याय सम्पादन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
६.२.१.	मेलमिलाप कर्ताको व्यवस्थापन	१	०	मेलमिलाप कर्ताको व्यवस्था नै नरहेको	मेलमिलाप कर्ताहरूको व्यवस्था सम्बन्धमा
६.२.२.	न्याय समितिको प्रकृया	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
६.२.३.	न्यायिक समितिको प्रतिवेदन प्रणाली	१	०	प्रतिवेदन पेश गर्ने नगरेको	प्रतिवेदन तयरी सम्बन्धमा
६.३.१.	उजूरी फछ्यौट	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
६.३.२.	न्यायिक समितिको निर्णय उपर पुनरावेदन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
६.३.३.	मेलमिलाप केन्द्र गठन	१	०	कुनै पनि वडामा मेलमिलाप केन्द्रको गठन नभएको	सबै वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गर्ने सम्बन्धमा
७.	भौतिक पूर्वाधार	१३	४=५		
७.१.१.	सडक यातायात गुरुयोजना अनुसार सडक पूर्वाधार निर्माण	१	०	सडक यातायात गुरुयोजना तयार नभएको	सडक यातायात गुरुयोजना तयार गर्ने सम्बन्धमा
७.१.२.	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना	१	०	जोखिम संवेदनशिल भूउपयोग योजना तयार भएको	योजना कार्यान्वयन सम्बन्धमा
७.१.३.	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति	१	०	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति तयार नभएको	भौतिक पूर्वाधार विकासमा सार्वजनिक-निजी साभेदारी नीति तयार गर्ने सम्बन्धमा
७.२.१.	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री पूर्वाधार	१	०	बालमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री नीति तथा कार्यक्रम नभएको	नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा
७.२.२.	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन	१	०.५	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापनको लागि कार्यक्रम तथा बजेट भएको तर त्यसको व्यवस्थापनको लागि कुनै नीतिगत व्यवस्था नभएको	निर्मित पूर्वाधारको उपयोग र दिगो व्यवस्थापन नीति निर्माण सम्बन्धमा
७.२.३.	योजनाको वातावरणीय अध्ययन- सर्क्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA)	१	०	योजनाको वातावरणीय अध्ययन- सर्क्षिप्त, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) नगरिएको	योजनाको वातावरणीय अध्ययन र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (IEE) सम्बन्धमा
७.२.४.	राष्ट्रिय भवन संहिता र मापदण्ड	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
७.३.१.	सडकको विस्तार	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
७.३.२.	सडकको स्तर उन्नति	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
७.३.३.	खानेपानी सेवा विस्तार	१	०.५	मूल्यांकन अवधिमा गत वर्षको तुलनामा १० देखि २५% घरधुरीमा खा.पा. विस्तार भएको	सेवामा सबैको पहुँच सम्बन्धमा
७.३.४.	वार्षिक योजनाको कार्यान्वयन स्थिति	१	०.५	मूल्यांकन अवधिमा सम्पन्न गर्नुपर्ने स्वीकृत वार्षिक योजनाको ५० देखि ८०% पूर्वाधारका योजना सम्पन्न भएको	प्रभावकारी योजना कार्यान्वयन सम्बन्धमा
७.३.५.	फोहोरमैला व्यवस्थापन	१	०	फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि नीतिगत व्यवस्था र फोहोरमैलाको व्यवस्थापन नभएको	फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि नीतिगत व्यवस्था
७.३.६.	औद्योगिक पूर्वाधार	१	०	एक स्थानीय तह एक औद्योगिक ग्रामको नीति बमोजिम औद्योगिक ग्रामको स्थापना नभएको	औद्योगिक ग्रामको स्थापना सम्बन्धी
८.	सामाजिक समावेशीकरण	१०	३=५		
८.१.१.	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरण	१	०.५	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरणका लागि स्थानीय नीति तथा कार्यक्रम तयार भएको	सामाजिक विभेदको न्यूनीकरणका कार्यक्रम
८.१.२.	समानुपातिक सहभागिता	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-

८.२.१.	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१	०	बालबालिका पुनर्स्थापना केन्द्र जेष्ठ नागरिक आश्रम,अवक्त स्थापना केन्द्र स्थापना सम्बन्धमा कुनै कार्य नभएको	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका कार्य सम्बन्धमा
८.२.२.	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियान	१	०.५	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियानहरु प्रयाप्त र प्रभावकारी नभएको	घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि प्रयाप्त र प्रभावकारी बहस, पैरवी तथा चेतनामूलक अभियानहरु संचालन सम्बन्धी
८.२.३.	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथासँग सम्बन्धी कार्यहरु	१	०.५	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथाहरुको नियन्त्रणको लागि नीति तथा कार्यक्रमहरु तय भएको	बालश्रम, बाल विवाह, बहुविवाह, दाइजो/दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथाहरुको नियन्त्रणका कार्यक्रमहरु सम्बन्धी
८.२.४.	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit)	१	०	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit) नभएको	लैंगिक उत्तरदायी बजेट परीक्षण (GESI Audit) गर्ने कार्यक्रम सम्बन्धमा
८.३.१.	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाको घटनामा कमी	१	०.५	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसाका घटनामा २०%सम्म कमी आएको	महिला विरुद्ध हुने घरेलु हिंसामा न्यूनिकरण सम्बन्धमा
८.३.२.	बालश्रम, बालविवाह, बहुविवाह, दहेज, बोक्सी, छाउपडी जस्ता प्रथा रोकथामका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रममा लगानी	१	०	०.२% भन्दा कम रहेको	बालअधिकार प्रवर्धन सम्बन्धमा
८.३.३.	महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या	१	०	महिला/दलित/अपांगता भएका व्यक्ति संयोजक/अध्यक्ष भएको उपभोक्ता समितिहरुको संख्या १०% भन्दा कम रहेको	सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धमा
८.३.४.	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत) को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी	१	०.५	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत) को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानी २% देखि १०% सम्म रहेको	आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका समुदाय (महिला, बालबालिका, दलित, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत) को सामाजिक र आर्थिक उत्थानमा गरिने लगानीमा बृद्धि गर्ने
९.	वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन	९	२=५		
९.१.१.	विपद् व्यवस्थापन	१	०.५	विपद् व्यवस्थापनको लागि ऐन र रणनीति र कार्ययोजना तयार भएको भएको ।	विपद् व्यवस्थापनका संरचना निर्माण र कार्यान्वयन गर्ने
९.२.१.	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रण (जल, भूमि, ध्वनी, वायु र खाद्य)	१	०.५	वातावरणीय प्रदूषण नियन्त्रणका कार्यक्रम प्रभावकारी नभएको	उपयुक्त योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन
९.२.२.	वातावरण मैत्री पूर्वाधार	१	०	स्थानीय वातावरण ऐन, वातावरणमैत्री नीति तथा कार्यक्रम नभएको	वातावरण मैत्री ऐन र नीति निर्माण सम्बन्धमा
९.२.३.	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन	१	०	विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्सांकन नभएको	कार्यक्रम तर्जुमा
९.३.१.	वातावरणीय क्षेत्र प्रवर्द्धनमा बजेट विनियोजन	१	०	वातावरणीय प्रवर्द्धन (बाल उद्यान, हरियाली क्षेत्र विस्तार) मा समानिकरण अनुदानको बजेट १% भन्दा बढि विनियोजन गरेको	वातावरणीय प्रवर्द्धन (बाल उद्यान, खुला, हरियाली क्षेत्र विस्तार) मा समानिकरण अनुदानको बजेट बृद्धि
९.३.२.	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता	१	०	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता नरहेको	वातावरण संरक्षणमा टोल विकास संस्था, नागरिक तथा निजी क्षेत्र र गै.स.स. को सहभागिता
९.३.३.	स्थानीय विपद्व्यवस्थापन कोषमा बजेट विनियोजन र खर्च (वार्षिक रुपमा)	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
९.३.४.	टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन	१	०	टोल विकास संस्था गठन तथा संचालन सम्बन्धी कुनै कानुन नभएको	टोल विकास अवधारणा
९.३.५.	एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरुको उपलब्धता	१	०.५	एम्बुलेन्स, अग्नी नियन्त्रण जस्ता आकस्मिक सेवाहरुमा ५०% सम्म जनसंख्याको पहुँच भएको	सेवामा पहुँच सम्बन्धमा

१०.	सहकार्य र समन्वय	६	२		
१०.१.१	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वय	१	०	स्थानीय तहले आफ्ना नीति तथा कार्यक्रम तय गर्दा संघ र प्रदेश संग गर्नुपर्ने नीतिगत र कार्यक्रमगत समन्वय नगरेको	समन्वयको ज्ञान र सीप
१०.१.२	अन्तर स्थानीय तह सहकार्य र समन्वय (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व संकलन आदी)	१	०	अन्तर स्थानीय तहको बिचमा साभ्का सरोकारका विषयहरु (प्राकृतिक श्रोतको संरक्षण र उपयोग, पूर्वाधार निर्माण, वातावरण संरक्षण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन, आपतकालीन सेवा व्यवस्थापन, राजस्व संकलन आदी) मा सहकार्य र समन्वयको कुनै काम नभएको	साभ्का सरोकारका विषयहरु मा सहकार्य र समन्वय ज्ञान र सीप सम्बन्धीका कार्यक्रमहरु
१०.२.१	दुई वा सो भन्दा बढी स्थानीय तहको सरोकारको विषयमा बन्ने समितिहरुको गठन र संचालन	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
१०.३.१	अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण	१	०	संघ, प्रदेश र स्थानीय बिचको अन्तर सरकारी समन्वय तथा सहजीकरण बारे कुनै जानकारी नरहेको	साभ्का सरोकारका विषयहरु मा सहकार्य र समन्वय ज्ञान र सीप सम्बन्धीका कार्यक्रमहरु
१०.३.२	अन्तर स्थानीय तह साभ्केदारी	१	०	अन्तर स्थानीय तह साभ्केदारी सम्बन्धी कुनै काम नभएको	साभ्केदारी अवधारण सम्बन्धी
१०.३.३	जिल्ला समन्वय समिति/संगको समन्वय	१	१	अन्तराल नदेखिएको	-
	जम्मा	१००	३७		

उपरोक्त तालिका बमोजिम कमजोर कार्यसम्पादन देखिएको विषय क्षेत्रगत सुचकहरुमा राखिएका क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुलाई क्षमता विकास योजनामा समावेश गरिएको छ ।

५.५ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसुचि-८) र कार्यसम्पादन अवस्थाको संक्षिप्त विश्लेषण

यस बागमती गाउँपालिकामा संविधान प्रदत्त स्थानीय सरकारका एकल अधिकारहरूको कार्यान्वयनको अवस्था देहाय बमोजिम रहेको पाईयो ।

तालिका :-१५, बागमती गाउँपालिकामा संविधान प्रदत्त एकल अधिकारहरूको कार्यान्वयनको संक्षिप्त अवस्था

क्र.स.	गाउँपालिकाको अधिकारका क्षेत्रहरू	अधिकारको उपयोग भए/नभएको	जनशक्ति भए/नभएको	आवश्यक कानून बनेको/नबनेको
१.	नगर प्रहरी	भएको	भएको	बनेको
२.	सहकारी संस्था	आंशिक भएको	नभएको	बनेको
३.	एफ.एम. संचालन	नभएको	नभएको	बनेको
४.	स्थानीय कर, सेवा शुल्क, दस्तुर	भएको	भएको	बनेको
५.	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
६.	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख व्यवस्थापन	भएको	भएको	नबनेको
७.	स्थानीय स्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना	भएको	नभएको	नबनेको
८.	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा	भएको	भएको	बनेको
९.	आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाइ	भएको	भएको	बनेको
१०.	स्थानीय बजार व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
११.	वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता	आंशिक	नभएको	नबनेको
१२.	स्थानीय सडक, ग्रामिण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ	भएको	भएको	बनेको
१३.	गाउँ सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन	नभएको	नभएको	नबनेको
१४.	जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण	नभएको	नभएको	नबनेको
१५.	कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु, स्वास्थ्य, सहकारी	भएको	भएको	बनेको
१६.	ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन	भएको	भएको	बनेको
१७.	बेरोजगारको तथ्यांक संकलन	आंशिक रूपमा भएको	भएको	नबनेको
१८.	कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण	आंशिक रूपमा भएको	भएको	नबनेको
१९.	खानेपानी, साना जलविद्युत् आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा	आंशिक रूपमा भएको	नभएको	नबनेको
२०.	विपद् व्यवस्थापन	नभएको	नभएको	बनेको
२१.	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण	नभएको	नभएको	नबनेको
२२.	भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास	नभएको	नभएको	नभएको

उपरोक्त तालिकाको विवरणलाई हेर्दा खासगरि नगर प्रहरी, एफ.एम. संचालन, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन, जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण, विपद् व्यवस्थापन, जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण, भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास, साना जलविद्युत् आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा जस्ता विषयहरूमा कार्य प्रारम्भ नभएको र ति क्षेत्रहरूबाट लाभ लिन पनि नसकेको देखिन्छ । वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता, बेरोजगारको तथ्यांक संकलन, कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रणका क्षेत्रहरूमा आंशिक कार्यहरू भएको र केहि लाभ समेत प्राप्त भएको अवस्था देखिन्छ ।

परिच्छेद : ६ क्षमता विकास योजनाका प्राथमिकताहरु

क्षमता विकास योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनको उद्देश्य मानव संशाधन, संस्थागत तथा विधि/प्रणालीगत क्षमताको अभिवृद्धि गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त र प्रभावकारी बनाउनु हो । यसरी क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्दा कुन क्षेत्रमा विद्यमान क्षमताको अन्तराल बढी छ त्यस विषयलाई प्राथमिकता दिई क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्न सकियो भने यसको कार्यान्वयन मार्फत लक्ष्यमा पुग्न सहज हुने गर्दछ । तसर्थ यस बागमती गाउँपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा गाउँपालिकामा भएको कार्यशाला गोष्ठी, पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूसँग भएको छलफल, समूगत छलफल, सरोकारवालाहरूसँगको छलफल, विगतका वर्षहरूमा भएको क्षमता विकास सम्बन्धी गतिविधिहरूको विश्लेषण तथा सन्दर्भ सामग्रीहरूको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट जनप्रतिनिधि, समिति/उपसमिति, शाखा र कर्मचारीहरूको लागि देहायबमोजिम प्राथमिकताका विषयहरु तय गरिएको छ ।

६.१ जनप्रतिनिधि स्तर

भर्खरै मात्र सम्पन्न स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित भई जनप्रतिनिधीहरूले धमाधम आफ्नो जिम्मेवारी सम्हालीरहेको बखतमा उनीहरूको क्षमता विकासको सन्दर्भ आफैमा ओजपूर्ण रहन्छ । स्थानीय तहको सेवा प्रवाह र सुशासन प्रवर्धनलाई केन्द्रमा राखेर यस बागमती गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधीहरूको कार्यसम्पादनमा सुधारको लागि आवश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता देहाय बमोजिम तय गरिएको छ ।

तालिका नं.-१६, जनप्रतिनिधिको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरु
1	तालिम तथा सीप अभिवृद्धि
2	अवलोकन, अध्ययन भ्रमण, सिकाई तथा अनुभव आदानप्रदान
3	सुचना तथा संचार प्रविधीमैत्री कार्य स्थाल र कार्य क्षमता
4	आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण र कार्यान्वयन
5	जनप्रतिनिधिहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी स्पष्टता र कायर्दक्षता अभिवृद्धि
6	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा (अर्थपूर्ण जनसहभागिता, पहिचान, प्राथमिकिकरण, श्रोत व्यवस्थापन) अवधारणा, ज्ञान र सीप विकास
7	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी अवधारणा, ज्ञान र सीप विकास
8	सेवाप्रवाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत व्यवस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखीकरण/प्रशिक्षणका कार्यक्रम
9	योजनाको कार्यान्वयनमा गुणस्तर परिक्षण विधि र आवश्यक ज्ञान सीपको विकास
10	संचार, समन्वय, साभेदारिता विकासको आधारणा ज्ञान र सीप अभिवृद्धि
11	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अवधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालिम
12	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीप अभिवृद्धि कार्यक्रम
13	कानून निर्माण सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान
14	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण
15	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण
16	दिगो विकास लक्ष स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण

६.२ समिति तथा उप समिति

स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिमका विभिन्न विषयगत समितिहरूको गठन र परिचालनबाटै गाउँपालिकाको समग्र सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित र पभावकारी बनाउन सकिने भएकाले यस गाउँपालिकामा पनि ऐनमा व्यवस्था भए बमोजिमका समिति उपसमिती गठन, र परिचालन भईरहेको पाईयो । उपर्युक्त समितिहरूको थप गतिशीलताका लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियमावली, कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू निर्माण र कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक छ । यसर्थ यस बागमती गाउँपालिकामा क्रियाशिल समिति तथा उप समितिहरूको कार्यसम्पादनमा सुधारको लागि आवश्यक क्षमता विकासका विषय क्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकता देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१७, समिति तथा उपसमितिको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू
1	तालिम तथा सीप अभिवृद्धि
2	अवलोकन, अध्ययन भ्रमण, सिकाई तथा अनुभव आदानप्रदान
3	सुचना तथा संचार प्रविधिमैत्री कार्य स्थाल र कार्य क्षमता
4	आवश्यक नीति तथा कानून निर्माण र कार्यान्वयन
5	न्यायिक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा स्पष्टता र कार्यसम्पान सीप र क्षमता अभिवृद्धि
6	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीपको अभिवृद्धि
7	स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण प्रकृया सम्बन्धमा समितिको क्षमता अभिवृद्धि
8	योजनाको छनौट तथा तर्जुमा, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने, श्रोतको पहिचान र आँकलन गर्ने ज्ञान र सीप विकासका कार्यक्रमहरू
9	आन्तरिक आयको वार्षिक प्रक्षेपण बमोजिम आय वृद्धि गर्न सक्ने सीप र क्षमताको विकास
10	कर, करको दायरा, प्रगतिशिल करको अवधारणा सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम

६.३ शाखा, उपशाखा तथा ईकाइ

यस बागमती गाउँपालिकाका शाखा तथा ईकाइ वाट प्रवाह हुने सेवालाई सहज र प्रभावकारी बनाउनको लागि आवश्यक क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता क्रम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१८, शाखा, उपशाखा र ईकाइको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू
1	बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी उत्प्रेरणा, अभिमुखीकरण र कार्य योजना निर्माण र कार्यान्वयन
2	आवधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचना निर्माण र कार्यान्वयन सीप विकास
3	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण सम्बन्धी अभिमुखीकरण
4	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी अवधारणा र सीप विकास
5	सरसफाई र गुणस्तरीय कार्य सम्बन्धी अवधारणामा स्पष्टता र सचेतना अभिवृद्धि
6	सार्वजनिक नीजि साभेदारी नीतिको तयारी र कार्यान्वयनको तत्परता
7	गैरसरकारी संस्थासँग साभेदारी तथा सहकार्य सम्बन्धी कार्यविधि निर्माण
8	बालमैत्रि स्थानीय सरकार निर्माणको लागि नीति निर्माण र कार्यान्वयन
9	अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम
10	तालिम बीउ विजन, मलखाद तथा औषधी सम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा
11	आन्तरिक लेखा परीक्षण दिग्दर्शन तर्जुमा र कार्यान्वयन

६.४ कर्मचारी स्तर

जनताको सबै भन्दा नजिकको सरकार स्थानीय तह भएका कारण उनीहरूको जन्म देखि मृत्यु सम्मका व्यक्तिगत घटना, आधारभूत शिक्षा देखि प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी, सडक यातायात सम्म, खाद्य सुरक्षा देखि फोहर मैला व्यवस्थापन सम्म, सामान्य सीफारिश देखि भैँभगडा मेलमिलाप सम्मका सबै सेवाहरूमा छिटो छरितो, पारदर्शीता र प्रभावकारीता खोजिरहेका हुन्छन् । यि सबै खाले सेवा प्रवाहका लागि कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता विकास आवश्यक हुन्छ । यसर्थ यस बागमती गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको विषयगत क्षेत्र र व्यक्तिगत आवश्यकताको आधारमा प्रभावकारी कार्यसम्पादनका लागि विकास गर्नुपर्ने, क्षमता विकासका कार्यक्रमको प्राथमिकता क्रम देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं.-१९, कर्मचारीको लागि क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू

क्र.स.	क्षमता विकासका प्राथमिकताका विषय क्षेत्र तथा कार्यक्रमहरू
1	अभिमुखीकरण, कार्यशाला, तालिम तथा प्रशिक्षण
2	अवलोकन, अययन, भ्रमण तथा अनभव अदानप्रदान
3	कार्यस्थलको भौतिक सुविधा व्यवस्थापन तथा विस्तार
4	सुचना, संचार तथा अन्य उपलब्ध नवीनतम प्रविधिहरूको आवश्यक व्यवस्थापन र विस्तार (प्रबन्ध, जडान, अभिमुखीकरण, तालिम तथा प्रशिक्षण)
5	ऐन, कानून, नीती, कार्यविधि र आचार संहिता निर्माण र पालना
6	सम्बन्ध विकास, समन्वय र सहकार्यको अवधारणा र संयन्त्रको निर्माण र कार्यान्वयन
7	कार्यसम्पादन पद्धतिको विकास र कार्यसम्पादन करार संभौता पद्धतिको विकास र कार्यान्वयन
8	नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन मूल्यांकन पद्धतिको विकास, प्रशंसा, उत्प्रेरणा, पुरस्कार तथा दण्डको व्यवस्था
9	अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी पद्धति र ज्ञान र सीप विकास
10	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको विकास कार्यान्वयन
11	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण र कार्यान्वयन
12	विद्यालयमा नेतृत्व विकास, सार्वजनिक खरिद एवम् लेखापालनमा सीप अभिवृद्धि
13	पंजिकरण व्यवस्थापन (अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता समेत)
14	लाइब्रेरी स्थापना र व्यवस्थापन (ई लाइब्रेरी समेत)
15	जिन्सी तथा सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन
16	प्रशंसनीय खोज तथा सकारात्मक सोंच अवधारणा र ज्ञान हासिल
17	सामुदायिक मेलमिलाप तथा द्वन्द्व व्यवस्थापन
18	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीप विकास
19	कृषि कर्ममा बीउ विजन, मलखाद तथा औषधीसम्बन्धी नियमन कार्यविधिको तर्जुमा र कार्यान्वयन

परिच्छेद : ७ त्रिवर्षीय क्षमता विकास योजना (लक्ष्य, नतिजा र श्रोत)

७.१ क्षमता विकास नीति

यस बागमती गाउँपालिकाले पालिकामा कार्यरत जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि देहाय बमोजिमका नीति अबलम्बन गर्नेछ ।

- * क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन, अनुगमन, प्रतिवेदन र वार्षिक अद्यावधिक कार्यको लागि गाउँपालिकामा एक क्षमता विकास समन्वय समिति गठन र परिचालन गरिनेछ ।
- * क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा प्रदेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, प्रदेश र सङ्घीय सरकारहरूसँग समन्वय गरी दोहोरोपना नहुने गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- * क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनका लागि यस गाउँपालिकाले प्रत्येक वर्ष वार्षिक बजेटको निश्चित अंश विनियोजन गर्नेछ ।
- * क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्दा संघीय मन्त्रालय, प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साभेदारहरूसँगको श्रोत साभेदारी र सहकार्यमा संचालन गरिनेछ ।
- * क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा लक्षित सहभागिहरूको अपेक्षित सहभागिताको सुनिश्चित गरि कार्यक्रमलाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाईनेछ ।
- * क्षमता विकासका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्दा महिला, दलित, मधेशी, आदिवासी, जनजाति, सीमान्तकृत लगायत पछाडि परेका वर्ग र समुदायलाई समेत लक्ष्यित गरी लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको मूलप्रवाहीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका क्रियाकलापहरूलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- * संस्थागत तथा बिधि/प्रणालीगत क्षमता विकासको क्रममा नवीनतम अवधारणा, प्रविधि तथा सूचना प्रविधिहरूको उपयोगलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- * विकास प्रशासन तथा सेवा प्रवाहमा आएका नवीनतम अवधारणा, सोच, प्रविधि, नयाँ नीति नियम जस्ता क्षविषयहरूमा आवश्यक क्षमता विकास गर्न, संघीय मन्त्रालय, प्रदेश सरकार, आयोग, विभाग तथा अन्य विशिष्ट प्रकृतिका क्षमता विकासका क्षेत्रमा क्रियाशील संघ संस्था र निकायबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरूमा गाउँपालिकाबाट सहभागिता जनाईनेछ ।
- * क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गर्दा प्रदेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, प्रदेश र सिघीय सरकारसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- * क्षमता विकास कार्यक्रमहरूको गुणस्तरको शुनिश्चितता तथा संस्थागत दिगो पनाका लागि अनुगमन संयन्त्रको स्थापना गरि नियमित रूपमा अनुगमन र सुपरिवेक्षण गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।

बागमती गाउँपालिका, मकवानपुर
त्रिबर्षीय क्षमता विकास योजना (०७९।०८०-०८१।०८२)

७.२ जनप्रतिनिधीहरूका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू

तालिका नं.-२१, जनप्रतिनिधीहरूको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू

क्र.स.	क्षमता विकासका कृयाकलापहरू	ईकाई/ परिमाण	लक्षित सहभागी	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित वार्षिक बजेट रु. (०००)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	जनप्रतिनिधीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम।	१ वटा	गाउँपालिका अध्यक्ष र वडा सदस्यहरू	१	०	०	२४५	०	०	२४५	२४५	०	प्रथम (P1)
२.	सहभागितात्मक योजना तर्जुमा (अर्थपूर्ण जनसहभागिता, पहिचान, प्राथमिककरण, श्रोत व्यवस्थाप) तालिम।	१ वटा		१	०	०	२४५	०	०	२४५	२४५	०	प्रथम (P1)
३.	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालिम कार्यक्रम।	१ वटा		१	०	०	१७५	०	०	१७५	१७५	०	प्रथम (P1)
४.	सेवाप्रवाह, सुशासन, नेतृत्व विकास लगायत व्यवस्थापनका नविनतम् आयाम सम्बन्धी अभिमुखीकरण/प्रशिक्षण।	१ वटा		१	०	०	२४५	०	०	२४५	०	२४५	प्रथम (P1)
५.	योजनाको कार्यान्वयनमा गुणस्तर परिक्षण विधि र सीप विकास सम्बन्धी आधारभूत तालिम।	१ वटा		०	१	०	०	२४५	०	२४५	२४५	०	द्वितीय (P2)
६.	संचार र समन्वय ज्ञान र सीप विकास तालिम।	१ वटा		०	१	०	०	१७५	०	१७५	१७५	०	द्वितीय(P2)
७.	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अवधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालिम।	१ वटा		०	१	०	०	१७५	०	१७५	१७५	०	द्वितीय (P2)
८.	न्याय निरुपण सम्बन्धी ज्ञान र सीप अभिवृद्धि कार्यक्रम।	१ वटा		०	१	०	०	१७५	०	१७५	१७५	०	द्वितीय (P2)
९.	कानून निर्माण सम्बन्धी विस्तृत ज्ञान।	१ वटा		०	०	१	०	०	१७५	१७५	१७५	०	त्रितीय(P3)
१०.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण।	१ वटा		०	०	१	०	०	१०५	१०५	०	१०५	द्वितीय (P2)
११.	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण।	१ वटा		०	०	१	०	०	१०५	१०५	०	१०५	त्रितीय (P3)
१२.	दिगो विकास लक्ष स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण।	१ वटा		०	०	१	०	०	१०५	१०५	०	१०५	त्रितीय (P3)
१३.	जनप्रतिनिधीहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी पुनर्ताजगि अभिमुखीकरण/तालिम।	१ वटा		०	०	१	०	०	२४५	२४५	२४५	०	त्रितीय (P3)

जम्मा	१३	४	४	५	९१०	७७०	७३५	२४१५	१८५५	५६०	४/५/४
-------	----	---	---	---	-----	-----	-----	------	------	-----	-------

७.३ कर्मचारीहरूका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू

तालिका नं.-२२, कर्मचारीहरूको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू

क्र.स.	क्षमता विकासका कृयाकलापहरू	ईकाई/परिमाण	लक्षित सहभागी	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित वार्षिक बजेट रु. (०००)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिम	३ वटा	तालिम नपाएका कर्मचारी	१	१	१	४०	४०	४०	१२०	०	१२०	प्रथम (P1)
२.	सूचना तथा संचार प्रविधि र सफ्टवेयर (SuTRA, CoPPoMIS) संचालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम ।	२ वटा	सम्बन्धित कर्मचारी	२	०	०	९०	०	०	९०	९०	०	प्रथम (P1)
३.	नतिजामुखी अनुगमन तथा मूल्यांकन सम्बन्धी ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	१ वटा	प्रमुख पसाशकीय अधिकृत र शाखा प्रमुखहरू	१	०	०	९०	०	०	९०	९०	०	प्रथम (P1)
४.	कार्यसम्पादन पद्धतिको विकास, कार्यसम्पादन करार र नतिजामा आधारित कार्यसम्पादन मूल्यांकन सम्बन्धी तालिम	१ वटा		१	०	०	९०	०	०	९०	९०	०	प्रथम (P1)
५.	आर्थिक प्रशासन तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम ।	१ वटा		१	०	०	१०५	०	०	१०५	१०५	०	प्रथम (P1)
६.	आवधिक योजना र मध्यमकालिन खर्च संरचना सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	१ वटा		१	०	०	१०५	०	०	१०५	१०५	०	प्रथम (P1)
७.	लेखापरीक्षण, वेरुजु फछ्यौट तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्बन्धी अभिमुखीकरण	१ वटा		०	०	१	०	०	१०५	१०५	०	१०५	त्रितिय (P3)
८.	प्रशंसनीय खोज तथा सकारात्मक सौच अवधारणा र ज्ञान हासिल	१ वटा	०	०	१	०	०	१०५	१०५	०	१०५	त्रितिय (P3)	
९.	सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी आधारभूत तालिम ।	१ वटा	प्रशासन, आर्थिक र सामाजिक विकास शाखा	०	१	०	०	१७५	०	१७५	१७५	०	द्वितिय (P2)
१०.	सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण र सार्वजनिक परिक्षणको विधि र प्रकृया निर्धारण अभिमुखीकरण ।	१ वटा	०	१	०	०	१७५	०	१७५	१७५	०	द्वितिय (P2)	
११.	किशोर किशोरी शिक्षा र जीवन उपयोगी सीप विकास तालिम	१ वटा	सामाजिक विकास शाखा र शिक्षक	०	१	०	०	२४५	०	२४५	२४५	०	द्वितिय (P2)
१२.	गुणस्तरीय शिक्षाको अवधारणा र भूमिका विषयक प्रशिक्षण	१ वटा	प्र.अ. र शिक्षक	०	१	०	०	२४५	०	२४५	२४५	०	द्वितिय (P2)

१३.	विद्यालयमा लेतृत्व सीप, शैक्षिक प्रसाशन र अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण ।	१ वटा	विद्यालय कर्मचारी र प्र.अ.	०	१	०	०	२४५	०	२४५	२४५	०	द्वितीय (P2)
१४.	प्रांगारिक खेती तथा मल बनाउने सम्बन्धी सीपमुलक तालिम ।	१ वटा	कृषि, पशु र वडा सचिव	०	१	०	०	१७५	०	१७५	०	१७५	द्वितीय (P2)
१५.	तालिम बीउ विजन, मलखाद तथा औषधी सम्बन्धी नियमन कार्यविधि तर्जुमा ।	१ वटा	सचिव	०	१	०	०	९०	०	९०	९०	०	द्वितीय (P2)
१६.	पंजिकरण व्यवस्थापन (अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता समेत)	१ वटा	सामाजिक विकास शाखा र वडा सचिव	०	०	१	०	०	१०५	१०५	१०५	०	त्रितिय (P3)
१७.	लाइब्रेरी स्थापना र व्यवस्थापन (ई लाइब्रेरी समेत)	१ वटा	शिक्षा शाखा, विद्यालय कर्मचारी र प्र.अ.	०	०	१	०	०	५००	५००	२५०	२५०	त्रितिय (P3)
१८.	जिन्सी तथा सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी सीप विकास	१ वटा	प्रशासन, आर्थिक र जिन्सि शाखा	०	०	१	०	०	४०	४०	४०	०	त्रितिय (P3)
१९.	सामुदायिक मेलमिलाप संचालन तथा ढुन्ड व्यवस्थापन तालिम	१ वटा	वडा सचिव, मेलमिलाप कर्ता र न्यायिक सहजकर्ता	०	०	१	०	०	१०५	१०५	१०५	०	त्रितिय (P3)
२०.	कृषिका नयाँ प्रविधीहरु सहित माटो परिक्षण र ल्याव संचालन बारे पुनर्ताजगी तालिम	१ वटा	कृषि सेवा	०	०	१	०	०	४०	४०	०	४०	त्रितिय (P3)
२१.	पशु पालनमा नयाँ प्रयोग र प्रविधि तथा प्रयोगशाला संचालन समन्ध तालिम	१ वटा	पशु सेवा	०	०	१	०	०	४०	४०	०	४०	त्रितिय (P3)
२२.	कार्यालय संचालन, व्यवस्थापन तथा अभिलेख व्यवस्थापन तालिम	१ वटा	आर्थिक योजना र जिन्सिका सहायक कर्मचारीरु	०	०	१	०	०	९०	९०	९०	०	त्रितिय (P3)
२३.	प्राविधिक शाखाका कर्मचारीहरुका लागि सर्भे, डिजाइन, लगत ईष्टिमेट एवं संरचनात्मक विश्लेषण तालिम	१ वटा	पुर्वाधार विकास शाखा	०	०	१	०	०	१७५	१७५	१७५	०	त्रितिय (P3)
२४.	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (GESI) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा	वडा सचिव सहित सबै कर्मचारीहरु	०	०	१	०	०	२४५	२४५	४५	२००	त्रितिय (P3)
२५.	लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB) सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा		०	०	१	०	०	२४५	२४५	४५	२००	त्रितिय (P3)
जम्मा		२८		७	८	१३	५२०	१३९०	१८३५	३७४५	२५१०	१२३५	६/१०/१२

७.४ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) को प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

तालिका नं.-२३, संविधान प्रदत्त अधिकारको कार्यान्वयनको लागि प्रस्तावित क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु

क्र.स.	क्षमता विकासका कृयाकलापहरू	ईकाई/परिमाण	लक्षित सहभागी	योजना कार्यान्वयन अवधि (आ.ब.)			प्रस्तावित वार्षिक बजेट रु. (०००)				लागत व्यहोर्ने निकाय		कार्यान्वयन प्राथमिकता
				०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	०७९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा	आन्तरिक	बाह्य	
१.	सहकारी संस्थाको व्यवस्थापन, परिचालन, अनुगमन तथा नियमनका लागि ज्ञान र सीप विकास तालिम ।	१ वटा	कार्यपालिका,प्र.पर्चा धकृत र सहकारी हेर्ने कर्मचारी	१	०	०	१७५	०	०	१७५	७५	१००	प्रथम (P1)
२.	न्यायिक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारक्षेत्र सम्बन्धी अभिमुखीकरण	१ वटा	न्यायिक समिति, सहजकर्ता, मेलमिलाप कर्ता	१	०	०	१७५	०	०	१७५	७५	१००	प्रथम (P1)
३.	संयोजन, सहजीकरण र समझदारी निर्माण (Negotiation) अवधारणा र संयोजकको भूमिका सम्बन्धमा अभिमुखीकरण/तालीम	१ वटा	वडा समितिका पदाधिकारीहरु	१	०	०	२४५	०	०	२४५	४५	२००	प्रथम (P1)
४.	स्थानीय सेवा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्तको तर्जुमा र कार्यान्वयन ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	१	०	०	२४५	०	०	२४५	४५	२००	प्रथम (P1)
५.	दीगो विकासका लक्ष्यहरु स्थानीयकरण सम्बन्धी नीति,कार्ययोजना र प्रतिवेदन सम्बन्धी प्रशिक्षण	१ वटा	जनप्रतिनिधि र शाखा प्रमुखहरु	१	०	०	२४५	०	०	२४५	४५	२००	प्रथम (P1)
६.	संघ, प्रदेश र अन्तर स्थानीय तहबीच समन्वय सहकार्य र साभेदारिका लागि रणनीतिक कार्ययोजना तर्जुमा ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	९०	०	९०	९०	०	द्वितीय (P2)
७.	कृषि र पशुको ब्यवसायिक उत्पादन र बजारीकरण सम्बन्धीका कार्यविधि र कार्यक्रमहरु	१ पटक	कार्यपालिका र कृषि,पशु सेवाका कर्मचारी	१	०	०	२४५	०	०	२४५	१४५	१००	प्रथम (P1)
८.	वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धीका नीति तथा कार्यहरु ।	१ पटक	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	१०५	१०५	५०	५५	त्रितिय (P3)
९.	स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक, सिंचाइ सुविधाको विकासको लागि आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	९०	०	९०	९०	०	द्वितीय (P2)
१०.	स्थानीय अदालत, मेलमिलाप र मध्यस्थता सम्बन्धी अभिमुखीकरण ।	१ वटा	न्यायि समिति र मेलमिलाप कर्ताहरु	०	१	०	०	४०	०	४०	४०	०	द्वितीय (P2)
११.	विपद् व्यवस्थापन तथा राहत उद्धारका लागि आवश्यक तयारी र कार्यविधि निर्माण	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	३५०	०	३५०	२५०	१००	द्वितीय (P2)
१२.	जलवायू परिवर्तनका असर र वातावरण प्रबर्धन अभिमुखीकरण ।	१ वटा	जनप्रतिनिधि र शाखा प्रमुखहरु	०	१	०	०	१०५	०	१०५	१०५	०	द्वितीय (P2)
१३.	जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४०	४०	४०	०	त्रितिय (P3)
१४.	बालउद्धार गृह, जेष्ठ नागरिक आश्रम तथा सामुदायिक केन्द्र व्यवस्थापन नीति र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	१	०	०	५००	०	५००	२५०	२५०	द्वितीय (P2)

१५.	वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएकाको ज्ञान, सीप र उच्चमशिलताको उपयोग सम्बन्धी कार्यविधि ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४०	४०	४०	०	त्रितिय (P3)
१६.	भाषा, संस्कृति र ललित कलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी नीति र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	९०	९०	०	९०	त्रितिय (P3)
१७.	फोहरमैला व्यवस्थापन र वातावरण प्रबर्धनका लागि आवश्यक कार्यविधि र कार्यक्रम ।	१ वटा	कार्यपालिका र कर्मचारी	०	०	१	०	०	४०	४०	४०	०	त्रितिय (P3)
जम्मा		१७		६	६	५	१३३०	११७५	३१५	२८२०	१४२५	१३९५	६/६/५

उपरोक्त बमोजिमका क्षमता विकासका कृयाकलापहरूको बजेट प्रस्ताव गर्दा स्थानीय स्तरमा संचालन हुने कार्यक्रममा अधिकतम ३५ जना सहभागिता रहने र ३ दिन समय अबधिको लागि रु. २,४५,००० र २ दिन समयअबधिको लागि रु. १,७५,००० र १ दिन समयअबधिको लागि रु. १,०५,००० गरिएको छ। लक्षित सानो समुह र केहि व्यक्तिको लागि रु. ८०,००० र ४०,००० को अनुमान गरिएको छ।

क्षमता विकास योजनाको सारांस विवरण

तालिका नं.-२४, क्षमता विकास योजनाको सारांस विवरण

विषयगत क्षेत्रको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			प्राथमिकताका आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		
मानव संसाधन विकास	संस्थागत विकास	विधि/प्रणाली विकास	प्रथम (P1)	द्वितिय (P2)	त्रितिय (P3)
३६	८	१४	१६	२१	२१
लक्षित सहभागिको आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम		कार्यान्वयन वर्ष (आ.व.) का आधारमा क्षमता विकास कार्यक्रम			
जनप्रतिनिधि	कर्मचारी	एकल अधिकार	०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२
१३	२८	१७	१७	१८	२३
कार्यान्वयन वर्षका आधारमा बजेटको विवरण			बजेट व्यहोर्ने निकाय		
०८९/०८०	०८०/०८१	०८१/०८२	जम्मा रु.	गाउँपालिका	बाह्य
२७,६०,०००	३३,३५,०००	२८,८५,०००	८९,८०,०००	५७,९०,०००	३१,९०,०००

उपरोक्त बमोजिम क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्दा अनुमानित बजेट रु. ८९,८०,००० अक्षरूपी उनान्बवे लाख असी हजार लाग्ने देखिन्छ। जसमा गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतबाट रु. ५७,९०,००० अक्षरूपी सन्ताउन्न लाख नब्बे हजार र बाह्य सहयोगी निकायबाट रु. ३१,९०,०००। अक्षरूपी एकतीस लाख नब्बे हजार जुटाउन आवश्यक छ। तसर्थ, गाउँपालिकाले बाह्य श्रोत जुटाउनका लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, प्रशेश सुशासन केन्द्र, PLGSP, लगायत विभिन्न विकास साभेदारहरूको स्रोत, साधन र जनशक्ति समेत प्रयोग गरी पहिलो प्राथमिकतामा रहेका क्षमता विकासका क्रियाकलापहरूलाई आ.व.२०७९को प्रथम चौमासिक देखि नै कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक पहल गर्नु पर्दछ।

बागमती गाउँपालिका, मकवानपुर
त्रिवर्षीय क्षमता विकास योजना (०७९।०८०-०८१।०८२)
परिच्छेद : ८ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी

८.१ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन जिम्मेवारी तालिका

कुनै पनि योजना निर्माण जति महत्वपूर्ण छ । त्या भन्दा धेरै गुणा बढि महत्व यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन प्रकृयाले राख्दछ । गाउँपालिकामा निर्मित क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको एक जिम्मेवार संयन्त्र बन्नु आवश्यक हुन्छ । तसर्थ यस गाउँपालिकामा योजना प्रक्रियाको नेतृत्व तथा क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको लागि गाउँ/नगरपालिकाको क्षमता विकास योजना तर्जुमा सम्बन्धी दिग्दर्शनको बुंदा नं. ६ मा व्यवस्था भए बमोजिम एक क्षमता विकास समन्वय समिति गठन गरिनेछ । सो समिति गाउँपालिकाको क्षमता विकाससँग सम्बन्धीत सम्पूर्ण पक्षहरूको समावेशी सहभागिता सुनिश्चित गरि देहाय बमोजिम गठन गरिनेछ ।

१. कार्यपालिकाको कुनै एक सदस्य – संयोजक
२. मानव संशाधन विकास वा कर्मचारी प्रशासन शाखा प्रमुख – सदस्य-सचिव
३. पुर्वाधार विकास तथा वातावरण शाखा प्रमुख – सदस्य
४. सामाजिक विकास शाखा प्रमुख – सदस्य
५. कृषि, पशु र स्वास्थ्य शाखा प्रमुख मध्येबाट – सदस्य

५ सदस्यीय समितिमा कमीतमा २ जना महिलाको प्रतिनिधित्व हुनुपर्नेछ ।

क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी मुख्यरूपमा यसै समितिको हुनेछ । समितिको मुख्य कार्य जिम्मेवारी बुंदागत रूपमा निम्न बमोजिम हुनेछ ।

- ≈ संस्थागत तथा मानव संशाधन क्षमता विकास योजना तर्जुमामा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने ।
- ≈ क्षमता विकास सम्बन्धी नीति तथा रणनीतिहरू तर्जुमा गरी कार्यपालिका मार्फत् सभाबाट पारित गराउने र कार्यान्वयनका लागि बजेटको सुनिश्चितता गर्ने ।
- ≈ क्षमता विकास योजनालाई वार्षिक रूपमा अध्यावधिक गर्ने गराउने ।
- ≈ क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गराउने ।
- ≈ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू बीच समन्वय गर्ने गराउने ।
- ≈ समितिले सूचकमा आधारित भई क्षमता विकास कार्यक्रमको अनुगमन गरि प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
- ≈ कार्यक्रमको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा कार्यक्रमको अनुगमन र समीक्षा गर्ने ।
- ≈ क्षमता विकास सम्बन्धमा अन्य सहयोगी तथा साभेदार निकायहरूबीच समन्वय गर्ने ।
- ≈ क्षमता विकास सम्बन्धी अध्ययन, अन्वेषण गर्ने गराउने ।
- ≈ क्षमता विकास सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।

क्षमता विकास योजनाको कार्यान्वयनको जिम्मेवारीलाई देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.-२४, क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनको जिम्मेवारी ।

कार्यान्वयन चरण	योजना कार्यान्वयन गतिविधि	मूल जिम्मेवारी
चरण १: योजना स्वीकृती र बजेटको सुनिश्चितता		
१.१	क्षमता विकास योजना कार्यपालिका मार्फत नगर सभाबाट पारित गराउने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
१.२	योजना कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोतको बजेट विनियोजनको सुनिश्चितता गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
१.३	बाह्य सहयोगि निकायको खोजी, स्रोत पहिचान र सुनिश्चित गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चरण २: सहयोगी संस्था तथा स्रोत व्यक्तिको पहिचान, लागत र क्षमता विकास कार्य संचालन संभौता		
२.१	क्षमता विकास सम्बन्धमा विभिन्न सहयोगी निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रशासन शाखा प्रमुख
२.२	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि आवश्यक स्रोत व्यक्ति वा संस्थाको पहिचान गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रशासन प्रमुख
२.३	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि विस्तृत लागत, आवश्यक बन्दबस्तिको व्यवस्था (Logistic arrangement) सहभागिहरुको एकिकन र सुचना प्रवाह गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रशासन प्रमुख
२.४	क्षमता विकास कार्यक्रम संचालनको लागि पहिचान गरिएको स्रोत व्यक्ति वा संस्थसंग विस्तृत कार्य सर्त सहित कार्य संभौता गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
चरण ३: क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन		
३.१	आवश्यक मानव संसाधन व्यवस्थापनको लागि नीति नियम र दरबन्दि मातहतमा रहेर भर्ना प्रकृया पुरा गर्ने ।	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३.२	संस्थागत संरचना भित्रको तथा समुदाय स्तरको मानव संसाधनको क्षमता विकासको हकमा आवश्यक स्थान तथा सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
३.३	क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन भइरहदा व्यवस्थापन र सहजिकरणमा सहयोग गर्ने ।	प्रशासन प्रमुख ।
३.४	संस्थागत संरचनामा सुधारका कार्यहरु सम्पन्न गर्ने ।	प्रशासन प्रमुख ।
चरण ४: अनुगमन, अध्ययन तथा अध्यावधिक		
४.१	क्षमता विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र समीक्षा गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति
४.२	क्षमता विकास योजना कार्यान्वयनको वार्षिक प्रगतिको समीक्षाको आधारमा आवश्यक परिमार्जन सहित आगामी वार्षिक योजनामा क्षमता विकासका कार्यक्रम तयार र पेश गर्न सहयोग गर्ने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति
४.३	क्षमता विकास बाट आएको परिवर्तन तथा सेवा प्रवाह र सुसाशनमा आएको सुधार बारे अध्ययन र अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने गराउने ।	क्षमता विकास समन्वय समिति

परिच्छेद : ९ अनुगमन तथा मूल्यांकन

९.१ क्षमता विकास योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र

योजनाको कार्यान्वयन भईरहदा त्यसको उद्देश्यगत प्रभावकारीता, विधि र प्रकृयाको सान्दर्भिकता, श्रोत साधनको उपयोग लगायतको एकिन गरि कार्यक्रमको गुणस्तर कामय गर्न अनुगमनको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । तसर्थ यो क्षमता विकास योजनाको प्रभावकारीताको लागि देहाय बमोजिमको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

तालिका नं.-२५, क्षमता विकासका योजनाको अनुगमन तथा मूल्यांकन संयन्त्र

अनुगमन र मूल्यांकनको समय अवधि	जिम्मेवार निकाय	अनुगमनको क्षेत्र
नियमित	क्षमता विकास समन्वय समिति तथा अनुगमन समिति	प्रगतिको अवस्था मापन र गुणस्तर अनुगमन
वार्षिक	क्षमता विकास समन्वय समिति, अनुगमन समिति, कार्यपालिका	वार्षिक रूपमा उपलब्धि मापन वार्षिक योजनालाई पृष्ठपोषण
अन्तिम मूल्यांकन	तेस्रो पक्षद्वारा ३ वर्षपछि	उपलब्धि, नतिजा तथा प्रभाव मूल्याङ्कन

गाउँपालिका भन्दा बाह्य निकायको सहयोगमा संचालन हुने क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूको अनुगमन उक्त सहयोगि निकायका प्रतिनिधि तथा प्रदेश वा संघीय सरकारका प्रतिनिधिहरुवाट समेत हुनेछ ।

९.२ क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन वाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफल (विषय क्षेत्र अनुसार)

क्षमता विकास योजनाको वार्षिक मूल्याङ्कनबाट क्षमता विकासका कार्यक्रमहरूले योजना अवधिमा हासिल गर्नु पर्ने उपलब्धिहरूको अवस्था स्पष्ट रूपमा देखाउदछ । यस योजनाको कार्यान्वयन पश्चात विषय क्षेत्र अनुसार वार्षिक रूपमा देहाय बमोजिमका प्रतिफलहरू प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

तालिका नं.-२६, क्षमता विकासका योजना कार्यान्वयनबाट प्राप्त हुने वार्षिक प्रतिफलहरू

आर्थिक वर्ष	विषय क्षेत्र	अपेक्षित वार्षिक प्रतिफल
पहिलो वर्ष (०७९।०८०)	~ मानव संसाधन विकास	~ सवै कर्मचारीहरूले सेवा प्रवेश र सेवाकालिन तालिम पाएका हुनेछन् । ~ सवै पदाधिकारीहरू स्थानीय तहको काम कर्तव्य र अधिकार वारे स्पष्ट भई कार्य सम्पादनमा प्रभावकारी आएको हुनेछ ।
	~ संस्थागत विकास	~ गाउँपालिकाको पुर्वाधार थप सेवाग्राही मैत्रि (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्षको व्यवस्था) भएको हुनेछ ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ सक्षम स्थानीय सरकारको लागि आवश्यक कानून मध्य थप ५ वटा कानूनहरू तयार भई कार्यान्वयनमा गएका हुनेछन् ।
	~ गाउँपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०७९।०८०) मा योजना अनुरूप १७ वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो गाउँपालिकाले ७५ अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । (आधार वर्ष ०७७।०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ५७।७५) ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा विषय क्षेत्रहरू मध्य कमीतमा ८ वटा विषय क्षेत्रमा आवश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।
	~ मानव संसाधन विकास	~ जनप्रतिनिधिहरूको नेतृत्व क्षमता र कार्यक्षमता वृद्धि भएको हुनेछ । ~ गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा तथा सुविधामा पहुँच कम रहेका महिला, दलित, लैगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपांगता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका एवं विपन्न वर्गको सहभागिता र पहुँचमा आधार वर्षको तुलनामा वृद्धि भएको हुनेछ ।

दोश्रो वर्ष (०८०१०८१)	~ संस्थागत विकास	~ गाउँपालिकाको पुर्वाधार थप सेवाग्राही मैत्रि (सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष, डिजिटल नागरिक बडापत्र र आवश्यक प्रविधिहरुको व्यवस्था) भएको हुनेछ ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ आबधिक योजना र मध्यकालिन खर्च संरचनामा आधारित बार्षिक योजना र कार्यक्रमहरु तयार भई कार्यान्वयन भएका हुनेछन् ।
	~ गाउँपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०८०१०८१) मा योजना अनुरूप १८ वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो गाउँपालिकाले ८५ अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । (आधार वर्ष ०७७१०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ५७७५) ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा विषय क्षेत्रहरु मध्य कमीतमा १३ वटा विषय क्षेत्रमा आवश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।
तेश्रो वर्ष (०८११०८२)	~ मानव संसाधन विकास	~ कर्मचारी र जनप्रतिनिधी विच सम्बन्ध, सहकार्य र समन्वयमा वृद्धि भई सेवा प्रवाह चुस्तता, पारदर्शिता र सुशासन प्रवर्धन भएको हुनेछ । ~ गाउँपालिकाले प्रवाह गर्ने सेवा र सुविधा सम्बन्धिको गुनासोमा गुणात्मक एवं परिमाणात्मक रूपमा कमी आएको हुनेछ ।
	~ संस्थागत विकास	~ पशु र कृषि सेवा केन्द्र श्रोत साधन, प्रविधि र दक्ष जनशक्ती सहितको गुणस्तरीय सेवा दिन सक्ने भएका हुनेछन् ।
	~ विधि/प्रणालीको विकास	~ आवश्यक प्रविधिहरुको उपलब्धता, जडान र प्रयोगबाट गाउँपालिकाका विषयगत सेवा प्रणालीहरु स्थापित र सुदृढ भई सेवा प्रवाहको परिमाण र गुणस्तरमा वृद्धि हुनेछ ।
	~ गाउँपालिकाको समग्र क्षमता विकास	~ आ.ब.(०८११०८२) मा योजना अनुरूप २३ वटा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी तवरमा संचालन भएका हुनेछन् । ~ स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन कार्यविधि, २०७७ बमोजिम स्वमूल्यांकनमा यो गाउँपालिकाले ९५ अंक प्राप्त गरेको हुनेछ । (आधार वर्ष ०७७१०७८ मा कुल प्राप्त अंक - ५७७५) ~ संविधान प्रदत्त अधिकार (अनुसूची-८) का २२ वटा विषय क्षेत्रहरु मध्य कम्तिमा १६ वटा विषय क्षेत्रमा आवश्यक कार्य सम्पादन भएको हुनेछ ।

सन्दर्भ सामग्रीहरू

नेपालको संविधान २०७२ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ।

स्थानीय तहको क्षमता विकास दिग्दर्शन, २०७६ ।

नेपालको पन्ध्रौँ राष्ट्रिय योजना ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, काठमाडौँ ।

राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४ ।

बागमती गाउँपालिकाको गुरु योजना, २०७६ ।

स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन कार्यविधि, २०७७, संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, काठमाडौँ ।

बागमती गाउँपालिकाको आ.व. ०७६।०७७ र ०७७।०७८ को संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकनको सुचकगत नतिजा र पुष्ट्याईका आधारहरू ।

बागमती गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७६।०७७ ।

बागमती गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७७।०७८ ।

बागमती गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट २०७८।०७९ ।

बागमती गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बजेट तथा कार्यक्रमको वार्षिक प्रगति समिक्षा ।

बागमती गाउँपालिका कार्यालयको आ.व. २०७७।०७८ को आयव्ययको विवरण ।

बागमती गाउँपालिकाको कर्मचारी दरबन्दी तैरिज ।

बागमती गाउँपालिका ऐन कानूनहरूको सूचि, ०७४ देखि ०७८ सम्म ।

बागमती गाउँपालिकाको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, ०७७।०७८ ।

बागमती गाउँपालिकाको स्थलगत भ्रमण छलफल तथा कार्याशालको टिपोट, २०७९ ।

परिच्छेद : १० अनुसुचिहरु

अनुसुचि - १

Three days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	6	90,000	2*3*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	105	31,500	35*300*3
5	DSA for participants	700	105	73,500	35*700*3
6	Transportation for ppts	1,000	35	35,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	3,500	1	3,500	
8	Stationery	200	35	7,000	
9	Miscellaneous	10,000	1	10,000	
	Total			258,500	

Two days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	4	60,000	2*3*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	70	1,000	35*300*3
5	DSA for participants	700	70	9,000	35*700*3
6	Transportation for ppts	1,000	35	5,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	3,000	1	3,000	
8	Stationery	200	35	7,000	
9	Miscellaneous	7,000	1	7,000	
	Total			190,000	

One days training program at local level

Sn	Service/activities	Rate	qty	Total	Remarks
1	Trainer Fee	15,000	2	30,000	2*3*15000
2	DSA for trainer	1,600	2.5	4,000	For 2 person
3	Transportation for trainer	1,000	4	4,000	Two way 2 person
4	Tea / Snacks for ptps	300	35	10,500	35*300*3
5	DSA for participants	700	35	24,500	35*700*3
6	Transportation for ppts	1,000	35	35,000	Per person Rs.500 for Two way
7	Training materials	2,500	1	2,500	
8	Stationery	200	35	7,000	
9	Miscellaneous	5,000	1	5,000	
	Total			122,500	

अनुसुचि - २

क्षमता विकास योजना निर्माणको छलफल कार्याशालामा सहभागीहरुको विवरण ।

DATE: 21/07/2065

आज मिति: २०६५ साल वैशाख १३ गतेको दिन यस वागमती गाउँपालिका, मकवानपुरमा प्रदेश सुशासन केन्द्र, वागमती प्रदेशको आर्थिक सहयोग तथा RIMC-Ecode-Nepal, GES (IV) को प्राविधिक सहयोग र सहजीकरणमा तिम्रो इने ३ वर्ष क्षमता विकास योजना को लागि आयोजित छलफल/अनुसुचि कार्यक्रममा देहायका सहभागीहरुको सहभागिता रहेको।

क्र.सं.	नाम थर	पद	हस्ताक्षर
१.	सुर्केश घनात	अध्यक्ष	
२.	धनमाया रम्भाङतान	उपाध्यक्ष	
३.	राम प्रसाद सापकाश	प्र. सुशासकीय अधिकारी	
४.	सुब्र भाषा मगर	वडाध्यक्ष १	
५.	बबु बहादुर पाण्डे	वडाध्यक्ष ३	
६	अमितेन्द्र कुमार मगर	अभिनेता (सहभागीको रूपमा)	
७	राजेश्वर गौरी	पेशा शाखा सचिव	
८	विष्णु शर्मा	अभिनेता	
९	नरेश शर्मा	अभिनेता	
१०	लोकेश शर्मा	अभिनेता	
११	राजेश्वर कुमार दास	लेखापाल	
१२	कमल नारायण घनात	लेखा अधिकारी	
१३	भोजेन्द्र पन्नी	अभिनेता	
१४	भद्रा कुमारी बाणा	वडा सचिव	
१५	पद्मसाइ शितान	कृषि प्राविधिक (सा.प्र.स)	
१६	शक्ति गौरी	व्यायक्तिक सहभागी	
१७	सामिता पाण्डे	स. व. अ.	
१८	अमिता शितान	MIS फिल्ड	
१९	पुजा राई	अभिनेता	
२०	सुभाष अधिकारी	अभिनेता	
२१	दिनेश बानियाँ	अभिनेता	
२२	गौरी शर्मा राई	अभिनेता	
२३	दिनेश गुप्ता	अभिनेता	

25	जोनी कुमार शुक्ला आचार्य	सुश्रुता अधिकारी	
26	हार्दिक आचर्य	डा. ग. ग. उ. उडा सोमर	
27	पुकारा शर्मा	रोहतास प्राविण	
28	गणेश मते पार्षित	वागमती गा. पा. शिक्षा शाखा	
29	बालन लुमाडा	वागमती गा. पा. MTS Operator	
30	बिमला पुडासैनी	उद्यम विकास सहकारिता	
31	श्रीपुष्प प्र. सापकेरा	वागमती-ड. उडा मचिरी-5020060280	
32	रमेश क. पार्षित	वागमती-ड. का. मचिरी-5020060280	
33	प्रमोद कुं गहरो	प्रविधि	5020060280
34	प्रमोद कुमार शर्मा	वागमती गा. पा. शिक्षा शाखा	5020060280
35	रमेश बिडाई	शिक्षा अधिकृत	5020060280
36	रवि शंकर राऊत	अमेन शाखा (अमित)	5020060280
37	देव वहाडु आने	वागमती-ड. का. पा.	5020060280
38	चितवहाडु वस्नेत	प्रविधि	
39	डा. रवि कुमार आचर्य		

अनुसुचि - ३

क्षमता विकास योजना निर्माणको क्रममा लिइका तस्वीरहरु ।

